LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61833

11165

DARBININKAS

L NR. 9. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEBRUARY 2, 1965 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Prašau, pranešk Amerikos lietuviam, broliam ir sesėm

Laiškas iš Lietuvos, rašytas sausio 23, praneša:

Mes šventes (Kalėdų, Red.) praleidom liūdnai dėl to, kad valdžia jų nepripažįsta; žmones varo dirbti, o kas neklauso, tai atleidžia iš darbo.

Kunigai negali vaikų mokyti tikybinių dalykų, arba poterių.

Tauragės raj... motinos nuvedė vaikus — apie 10 vaikų— pirmosios Komunijos. Sužinojęs kolūkio pirmininkas apskundė kunigą, ir teismas nuteisė kunigą (Pagramančio kunigą) dvejus metus sunkiųjų darbų kalėti.

Nors motinos stojo prieš, bet niekas neklauso. Puola labai ant kunigų, nori su jėga išnaikinti tikybą.

Mes, motinos, labai pergyvenam dėl vaikų, kad pragaro versmė baigia mūsų vaikus ryt.

Brangus... prašau pranešk Amerikos lietuviam broliam ir seserim ir dvasios vadam, ką kenčia Lietuvos motinos ir kunigai...

ANTONIO SAMORE, nepaprastųjų Bažnyčios reikalų kongregacijos sekretorius, buvo pagerbtas Chicagoje sausio 29 ir kalbėjo apie lietuvius. (žr: 3 p. vedamasis).

MASKVA IMASI INICIATYVOS RYTUOSE ir VAKARUOSE

Maskva sausio 31 paskelbė, kad **ministeris pirmininkas Kosyginas vyksta į šiaurės Vietnamą.** Anksčiau buvo skelbta, kad pažadėjo š. Vietnamui visokeriopą pagalbą prieš "Amerikos imperializmą".

Tą pat dieną po kelių valandų "Pravda" paskelbė, kad **Sovietų vyriausybė esanti palanki prezidento Johnsono siūlymui Sovietų vadam apsilankyti Jungtinėse Valstybėse ir pasikeisti kalbom televizijoje.** Anksčiau, kai sausio 4 buvo paskelbta prezidento Johnsono kalba, sovietinė spauda sutiko ją su priekaištu: esą prezidentas žodžiais remia taiką, o darbais remia "agresinius karus" Vietname.

Tos dvejopos žinios kelia klausimą, ko siekia nauja Sovietų iniciatyva rytuose ir vakaruose. Padėtį aiškina spauda ir kiti įvykiai Būtent:

1. Sovietai stengiasi išlaikyti savo įtaką šiaurės Vietname ir neperleisti jo kom. Kinijai. **Jei Kosyginui pasisektų prikalbinti šiaurės Vietnamą atvykti į kovo 1 komunistinių partijų konferenciją, jau būtų ženklas, kad Vietnamas pasiduoda Maskvos įtakai.**

Tuo pat metu kita Sovietų misija, vadovaujama A. N. Šelepino, nuo sausio 27 lankosi Mongolijoje ir posėdžiauja su kom. partija Gobi dykumoje. Spėjama, kad ten stiprina ryšius tarp Maskvos ir Mongolijos, kurioje kom. Kinijos agentai veikia ir kursto Mongoliją prieš Maskvos dominavimą.

2. Maskvos palankūs žodžiai, visai kitoki nei sausio pradžioje, apie prezidento Johnsono siūlymą aiškinami kaip **Maskvos noras, kad amerikiečiai mažiau jaudintųsi dėl Kosygino kelionės į Vietnamą.** Tokiam įspūdžiui sudaryti talkina ir naujai pasirašyta sutartis dėl kultūrinių mainų. Tačiau pastebima, kad tų Maskvos žodžių nereikia suprasti kaip greito sovietinių vadų atsilankymo Amerikoje nei greito pakvietimo Johnsonui atvykti į Maskvą.

Tai taktika dviejų frontų pozicijose.

ALEKSEI N. KOSYGINAS išvyko į š. Vietnamą, kai Brežnevas slapta lankėsi Vengrijoje, o Šelepinas Mongolijoje.

VIETNAMAS: vis naujos delegacijos

Vietnamo reikalais buvo svarstytas tautinės apsaugos taryboje Baltuosiuose Rūmuose, ir prezidentas vasario 2 pasiuntė į Vietnamą delegaciją, vadovaujamą Baltųjų Rūmų patarėjo McGeorge Bundy tartis su gen. Tayloru.

McGEORGE BUNDY

Vokietija - Egiptas - Amerika

Vokietijos ir Egipto santykiai įsitempė dėl Izraelio, kuriam Vokietija pažadėjo moderniųjų amerikinių ginklų už 80 mil. dol. Dėl tų ginklų Naseris grasina pripažinti rytų Vokietiją. Jei tai bus padaryta, turės nutrūkti diplomatiniai santykiai tarp Vokietijos ir Egipto. Turės nutrūkti taip pat ir ūkinė parama, kurios Vokietija per 5 metus sudavė Egiptui 200 mil. Rytų Vokietijos min. pirmininkas vyksta į Kairo su 70 mil. paramos pažadu.

Pažymėtina, kad prie tos santykių įtampos prisidėjo Amerika, slaptai patardama Vokietijai duoti Izraeliui ginklus, o pati Amerika stengiasi išlaikyti santykius su Egiptu nepairusius. Vyriausybei pasisekė prikalbinti senatą, kad jis paliktų laisvas rankas prezidentui duoti ar neduoti papildomos paramos Egiptui, nors Atstovų Rūmai nubalsavo neduoti.

Popiežius Paulius ir komunistai

Popiežius Paulius VI sausio 30 priėmė "pilietinio komiteto" atstovus ir juos paragino neužmiršti laiško, kurį Italijos vyskupai buvo paskelbę 1963 prieš rinkimus. **Laiške buvo pasisakyta prieš "visokias komunizmo formas".**

Iš popiežiaus žodžių spauda gavo įspūdį, kad Vatikano susirinkimo ketvirtoje sesijoje turės būti pasisakyta ir dėl komunizmo.

Kreipiamas dėmesys į patį faktą, kad popiežius Paulius priėmė atstovus komiteto, kuris buvo sudarytas 1948 kovai prieš komunizmą. Jo atstovus buvo priėmęs popiežius Pijus XII 1957, o Jonas XXIII nebuvo priėmęs. Kreipiamas taip pat dėmesys, kad popiežius savo žodžius buvo taręs kaip tik prieš kr. demokratų komiteto posėdžius.

LENKIJOJE: įtampa tarp kardinolo ir komunistų valdžios auga

Kardinolas Wyszynskis pamokslė apkaltino komunistinę vyriausybę, kad ji **atneša naują vergiją Lenkijos žmogui, atimdama jam teisę savo vaikus siųsti į parapinę mokyklą.**

"Žmogus daugely valstybių vertinamas kaip pikčiausias valstybės priešas, lyg valstybė būtų ne žmonėm, o pati sau tikslas... Kaip ilgai mes turėsime veikti, iki pilietis taps tikru piliečiu savame krašte, ne vergu, ne kaliniu, visą laiką įtarinėjamu, visą laiką sekiojamu, braujantis net į jo giliausias mintis".

Tą kardinolo pamokslą puolė komjaunimo laikraštis, taip kitko kaltindamas kardinolą ir už tai, kad **jis, būdamas Vatikano susirinkime, susitikęs su egziliniais lenkų veikėjais Romoje.**

BALTIEJI RŪMAI: namai ar pasaulis?

Prez. Johnsonas labiau siekia Amerikos ūkinės gerovės, mažiau dėmesio kreipia į vienos pasaulio bendruomenės idealą, vertina U.S. News... Dėmesys labiau kreipiamas į vidų negu į pasaulį. Dėl to ir Vietname labiau siekia ne pergalės, bet pastovios padėties išlaikymo; paskui gali ateiti ir derybos, kuriom daugiau būsią reikalingi politikai, ne generolai.

Baltieji Rūmai įsitikinę, kad ūkinė gerovė 1965 kils kaip ir 1964. Gyventojai turės daugiau pajamų. Krautuvės daugiau pirkėjų. Infliacijos nebus. Bent pirmą pusmetį.

— **Prez. Johnsonas** pateikė Kongresui konstitucijos papildą. Siūlo, kad kandidatas, laimėjęs vienoje valstybėje daugumą, gautų ir tos valstybės visus renkamuosius balsus; siūlo taip pat, kad balsai būtų atiduodami tiesiai už kanditatą į prezidentus, ne už prezidento elektorius. Papildui priimti reikia dviejų trečdalių balsų, jam tvirtinti reikia trijų ketvirtadalių valstybių pritarimo, šiuo atveju iš 50 valstybių reikia 38.

— **Diplomatų atmainos?** Londoną būsiąs skiriamas ligšiolinis iždo sekretorius Dillon, į Paryžių ligšiolinis valst. sekretorius pavaduotojas Harrimanas vietoj Bohleno.

— **Vyriausiuoju valst. gynėju** nuo sausio 28 paskirtas buvęs pavaduotojas Nicholas de Belleville Katzenbach, buvęs Chicagos teisių profesorius, nuo 1961 dirbąs New Frontier eilėse.

NICHOLAS deBELLEVILLE KATZENBACHAS

— **Aviacijos štabo** šefu nuo vasario 1 paskirtas gen. John P. McConnell, buvęs pavaduotojas. Ligšiolinis šefas generolas Curtis E. Le May antram pilnam terminui nebuvo patvirtintas dėl nesutarimo su apsaugos sekretorium McNamara.

— **Valst. sekr. Rusk** gegužės mėn., numatoma, lankysis Suomijoje ir Austrijoje. Nuvykęs į Churchillio laidotuves, jose negalėjo dalyvauti, nes ir jis kaip prezidentas ir daugelis vyriausybės narių susirgo.

— **Egiptas įsakė** Kongo atstovybę Kaire uždaryti.

KONGO: Amerika Tshombę rems, nors Stevensonas bei Williams prieš

Amerika pažadėjo remti Kongo min. pirmininką Tshombę— duos ginklų, treniruotojus sprausminiam lėktuvam kovai džiunglėse; nespaus, kad sudarytų koalicinę vyriausybę su komunistais. Amerika nuo tokios koalicijos atsisakė, baimindamasi, kad koalicijoje laimės kom. Kinijos šalininkai. O Kinija labai čia norėtų įsibrauti, nes gautų čia kobalto, reikalingo atominės bombos gamybai.

Savo ruožtu Tshombe pažadėjo atsisakyti nuo baltųjų samdinių savanorių.

H. Tribune korespondentas pažymi, kad **tokis sprendimas padarytas Baltųjų Rūmų apeinant valstybės departamentą,** kuriame esą asmenų priešingų Tshombei. Prieš Baltųjų Rūmų tokį sprendimą pasisakė A. Stevensonas ir valstybės sekr. padėjėjas Afrikos reikalam G. M. Williams, tačiau **prezidentas Kongo reikalu dažnai teiraująsis sen. Thomas Dodd patarimų.**

AFRIKOJE: prieš kom. Kiniją?

Burundi valstybė sausio 30 paskelbė išvaranti kom. Kinijos diplomatus. Jie kaltinami surengę prezidento nužudymą. Burundi nepriklausoma nuo 1962. Didžio 20,000 kv. mylių su 3 mil. gyventojų. Joje stipri kom. Kinijos įtaka; per čia komun. Kinija rėmė Kongo sukilėlius. Bet Burundi reliškiasi ir kita jaunesnė grupė, augusi vakaruose.

Jungt. Tautose

— **J. Tautos** vasario 1 vėl nutarė atidėti posėdžius iki pirmadienio, lyg laikas turėtų pašalinti konfliktą dėl skolų nemokėjimo. Taip gaišta jau porą mėnesių.

— **Jungt. Tautų** 20 metų sukaktis bus švenčiama birželio mėn. San Francisco.

— **Frol. R. Kozlovas,** kurį Chruščiovas buvo numatęs savo įpėdiniu, sausio 30 mirė. Nuo 1963 jis buvo suparaližuotas.

Ko sieks negrų vadai

Negrų 45 vadai sausio 31 paskelbė deklaraciją, kad 1965 sieks pažadinti negrų politinį susipratimą naudotis tom teisėm, kurias duoda jau pilietinių teisių įstatymas. Pirmoj eilėj bus akcija už registraciją balsavimam. Nors pagal priimtą įstatymą jau kai kas pagerėjo, tačiau vadai rado, kad tebėra neproporcingas priėmimas į darbus, menki atlyginimai negram, segretuotas švietimas, policijos žiaurumas, pasipriešinimas vykdant balsavimo teisę.

Suimtų 770!

— **Selmoj, Ala.,** vasario 1 negrai, vadovaujami M. L. Kingo, demonstravo dėl balsuotojų registracijos — lėtos eigos, raštingumo egzaminų. Šerifas sudėmė Kingą ir 770 negrų už demonsgraciją be leidimo. Ir tai daroma "Great Society" kūrimo laikais.

Uždarbiai ir streikai

— **Amerikoje** darbininko atlyginimas pasiekė rekordą. Kaip prezidentas sausio 28 kalbėjo Kongresui, atlyginimo vidurkis fabrikuose pasiekė savaitei 106.55 dol. Tai 3.89 dol. daugiau nei pernai ir 17.50 daugiau nei 1961.

— **Socialinės globos** streikas, trukęs 28 dienas baigtas, ir 19 streiko vadų vasario 2 paleisti iš kalėjimo.

— **Uostų darbininkų** streikas, trukęs 3 savaites, dar nebaigtas, nors prezidentas kreipėsi į streikuojančius, prašydamas baigti.

Pelnai

— **General Motors** 1964 turėjo pelno 1,735,000,000 dol. Tokio pelno neturėjo ir neturi nė viena kompanija. Lig šiol pirmoje eilėje būdavo telefonų kompanija. Dabar ji atsidūrė antroje vietoje su 1,700,967,000 pelno.

— **Mėginamas lėktuvas,** kuris Atlantą perskirs greičiau nei per valandą — 5,000 mylių per va'andą.

— **Leningrade** siautė influenza, kuri tegalinti būti lyginama su 1780 metais.

Ugnis kurstoma vis iš Kubos

Lotynų Amerikoje pastebėta Kuboje suplanuotos ir paruoštos infiltracijos reiškiniai. **Kolumbijoje** "tautinės išlaisvinimo armijos" nariai pagyvino kaimų užpuldinėjimą, bankų apiplėšimą, policijos žudymą. **Venezueloj** partizanai, ginkluoti Čekoslovakijos ginklais, užpuldinėja miestelius, susprogdino 9 elektros linijos bokštus. **Guatemaloj** susprogdino 23 automobilius garaže, kuris buvo išnuomotas Amerikos misijai. **Paragvajuje** 62 vaikinai pasiųsti į Kubą ruoštis sabotažui, terorui. **Hondure** užpuldinėja ūkius ir grobia maistą, bet vengia susidurti su kariuomene. Nori ir įtraukti Puerto Rico, per J. Tautas kalbėdami apie Puerto Rico "kolonialinę padėtį".

PRIETILTIS Į AFRIKĄ —

Negalėję įsitvirtinti Ispanijoje, komunistai planuoja per egzilus įsitvirtinti Portugalijoj

Kalbama vis apie Vietnamą, nors ir nenorom. Kokis gi bus noras kalbėti apie dalyką, kuris kiša nemalonumą po nemalonumo. Tačiau šio nemalonaus dalyko šešėly brandinama kita drama —Afrikoje. Apie ją prašneko **Rober S. Allen** ir **Paul Scott,** Washingtono kolumnistai daugely Amerikos laikraščių.

Jų informacijom, Amerikos atstovas Portugalijoje George Andersonas, buvęs laivyno operacijų šefas, įspėjęs savo vyriausybę: **jei JV politika Portugalijos, Alžiro ir Portugalijos Angolos atžvilgiu nepasikeis, tai Afrikoje gali būti sukurtas milžiniškas raudonasis gaisras.**

ADM. GEORGE W. ANDERSONAS

Valstybės departamentui ir atvykusiem kongresmanam atstovas įkalbinėjo nutraukti slaptą Amerikos paramą Angolos sukilėliam, kurie naudojasi Kongu kaip nelegalia baze, iš kurios jie vykdo užpuolimus Portugalijos teritorijoje.

Andersonas siūlo, kad Amerika peržiūrėtų draudimą parduoti karinius reikmenis Portugalijai; kad peržiūrėtų nurodymą savo atstovam Jungtinėse Tautose laikytis neutraliai ar prieš Portugaliją, kai svarstomas "apsisprendimo klausimas" Portugalijos valdomom teritorijom Afrikoje.

Jei ši politika tuojau nebus pakeista, Andersonas pramato Amerikai katastrofą Afrikoje ir jūrinių bei orinių bazių praradimą Azorų salose.

Sutartis dėl Azorų salų baigėsi 1962 gale, ir Portugalija atsisako ją atnaujinti dėl gilaus nesutarimo Afrikos klausimais. Amerikos - Portugalijos santykiai tiek pašliję, kad Portugalija dairosi naujų nuomininkų savo salom — galimas daiktas, kad tai būtų prancūzai.

Tokią informaciją yra perdavę minėti laikraštininkai. Kita informacija ateina iš Portugalijos egzilų, kurie taip pat siekia palaužti Salazaro valdžią.

•

Beveik tuo pat metu, kaip ir Amerikos laikraštininkai, pasiskardeno gen. **Humberto Delgado,** vadas sąjūdžio, kuris siekia pašalinti iš ministerių pirmininkų Antonio de Olivera Salazarą. Alžire jis pareiškė, kad **jo sąjūdžio vadovybę stengiasi paimti komunistai.** Generolas kaltino Alžiro diktatoriaus Ben Bella pareigūnus, kad jie bičiuliaujas su "Išlaisvinimo komiteto" prokomunistiniu elementu ir jį remia. "Išlaisvinimo komitetas" veikia nuo pereitų metų birželio mėnesio, vadovaujamas generolo Delgado. Kai generolas davėsi renkamas 1958 į Portugalijos prezidentus, komunistai, kaip jis dabar informavo, buvo prieš jį. Kai jis sudarė minėtą komitetą, jie įsijungė ir sudarė komitete mažumą, veikiančią pagal sovietinio bloko direktyvas ir siekiančią komitetą paimt: savo žinion.

•

Tos dvejopos informacijos rodo, kad abidvi jėgos veikia prieš Salazarą — Angolos sukilėliai ir egzilai; jei pasiseks Salazarą nušalinti, tai jo vietoje įsitvirtinti daugiausia galimybių prieš akis turi komunistai.

Tada kelias į Kongą būtų atviras pro Angolą. Ir Angolos sukilėliai, kurie dabar turi bazes Konge, savo dabartiniam globėjam jau atsimokėtų — iš Angolos ateitų Kongo "išvaduoti".

Albany kaip JT

— **Albany** seimely demokratai eina J. Tautų pavyzdžiu: jau visas mėnuo negali išsirinkti pareigūnų, nes nesutaria Wagnerio ir Kennedy šalininkai.

Organizuotis klubais ir išeiti viešumon

Sen. Church aiškina, kad komunistinės grėsmės nesą:— 1932 jų kandidatai 39 valstijose tesurinko 102,991 balsą; unijos išsivalė; tarp studentų komunistinės grupės ištirpo; pati komunistų partija Kongreso pripažinta nelegali. Kadangi 'radikalioji kairė' neteko jėgos, tai "radikalioji dešinė", kaip sako senatorius, neturėdama sau tikro ir gyvo priešininko, prasimanė tokį priešininką vaiduoklį (fantomą) ir su juo kovoja, kaip su konspiruojančiu prieš Ameriką.

Taip aiškina senatorius. Su jo aiškinimu ne visai sutampa Victor Riesel (**Journal American** 1965.1.20). Jis informuoja, kad šiuo metu Amerikos komunistų organizacijoje esą 10,000 narių; daugumas jau per 55 metus amžiaus; taigi trūksta jaunimo. Bet kaip tik dėl to Maskva įspėjusi, kad Amerikos komunistų partija atsigautų, padidintų aktyvumą visuose savo frontuose. Esą patarta organizuotis klubais ir išeiti viešumon. Viešumai turi skelbti propagandą už nusiginklavimą, už pasitraukimą iš bazių svetimuose kraštuose.

Veikla turinti būti koordinuojama iš New Yorko ir sustiprinta labiausiai pramoninėje juostoje — Pennsylvanijoje Ohio, Illinois, Michigane.

Šiuose rajonuose turįs būti treniruojamas jaunimas, kuris paskiau siunčiamas infiltruotis į pietus.

Kad išvengtų įspūdžio, jog pinigai eina iš Maskvos, partijai pavesta sukelti pinigus vajaus būdu, skelbiant, kad partijai reikalingi pinigai ginantis nuo teismo — kovo 15 stoja į teismą Washingtone, kur ji kaltinama atsisakiusi registruotis, kaip to reikalauja 1950 metų vidaus saugumo įstatymas.

Komunistai esą pasiryžę organizuoti tarptautinį sąjūdį prieš šią bylą, protestuoti prieš bylą kaip "prieš maccartizmo atgaivinimą".

—o—

Informaciją apie ekstremistus, radikalus čia galima ir baigti — tai buvo iš vienos pusės aliarmas dėl "dešiniųjų radikalų" konspiracijos, iš kitos

Konspiracija Amerikoje veikia (2)

— priminimas apie "kairiųjų radikalų" komunistų konspiraciją. Norint darytis išvadas pačiam, ar tos informacijos yra objektyvios ar jomis siekiama kokių nepasakytų tikslų, tektų kreiptį dėmesį į papildomus toje informacijoje nesuminėtus faktus bei jų sugretinimą:

1. Informatoriai apie "dešiniuosius radikalus" nevengia tokių žodžių kaip "absurdas", "superpatriotai", "paranoikai", "tuščiagalviai" (Cracpots) —tai žodžiai, vartojami kitų panieka, kuriai vietos savo paskutinėj kalboj nebuvo radęs prezidentas savo "Great Society".

Tai žodžiai, kuriais gali būti siekiama to pat, kaip sovietiniai "buržuaziniai nacionalistai", "vakarų imperialistai", dėmesiui nuo kurios kitos grėsmės nukreipti.

2. Rašantieji apie "dešiniųjų radikalų" grėsmę taip ir nesuminėjo, kokius konkrečius nusikaltimus jų nariai yra padarę tautai — išdavinėję Amerikos paslaptis Amerikos priešui, kesinęsi nužudyti Amerikos valstybės žmones?

ROOSEVELTAS ir Stalinas Jaltos konferencijoje prieš 20 metų. Konferencijoje Rytų Europa atiduota bolševikam.

Mažinantieji "kairiųjų radikalų" pavojų nesuminėjo, kad **šnipai Rosenbergai, Greenglass, Fuchsai, Hissai, bėgliai su valstybės paslaptim į Sovietus priklausė tai "kairiųjų radikalų" grupei; prezidento žudymo kaltininkas — taip pat,** Yra proga lyginti: katrie radikalai daugiau žalos padarė tautai.

3. Rašantieji apie komunistų nereikšmingą jėgą nutylėjo faktus, kaip jų jėga padidėja, kai jie **susilaukia pastiprinimo ir talkos iš nekomunistų** pvz. Castro buvo įkeltas į valdžią valstybės departamento "ketvirtojo aukšto" parama ir N.Y. Times propaganda . . .

Jei senatorius mini, kad komunistų partija Kongreso pripažinta nelegali, tai nesumini, kad 1964 dviem atvejais vyr. teismas parėmė komunistus, kad jiem nebūtų anas Kongreso nutarimas praktiškai vykdomas, kai tuo tarpu užteko pareiškimo psichiatro, esančio už 1000 mylių nuo paciento, kad gen. Walkeris būtų prievarta paimtas į psichiatrinę ligoninę.

4. Papildomi faktai duoda pagrindo kelti sau klausimą: ar sen. Church liudijimas apie komunistus ar laikraštininko Rieselio yra artimesnis FBI direktoriaus J.E. Hooverio įspėjimam.

Bet jeigu senatorius tvirtina, kad "radikalioji dešinė", nebeturėdama gyvo priešininko, prasimanė komunistinį vaiduoklį, su kuriuo kovoja kaip su konspiracija, tai senatoriaus ir kitų keliamas dabar aliarmas apie "dešiniųjų ekstremistų" grėsmę **ar negali būti laikomas tokiu sugalvotu vaiduokliu, dėl kurio šauksmas nukreiptų dėmesį nuo kitos grėsmės** — tos, kuri kaip Victor Riesel informavo, kovo 15 ateina į teismą.

ATSIŠAUKIMAS VASARIO 16 PROGA

Sesės ir broliai lietuviai!

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 47-tasis metines — Vasario 16 — švęsime susikaupimo ir ryžto dvasia. Vasario 16 aktas tebėra sovietinio okupanto sutryptas. Lietuvių tauta drauge su likimo broliais latviais, estais ir kitomis sovietų pavergtomis tautomis tebekovoja sunkią bendrą kovą dėl laisvės. Šioje kovoje lietuvių tauta privalo visų laisvę mylinčių žmonių talkos.

Tačiau pirmieji taikininkai turime būti mes patys, laisvieji lietuviai. Tam mus įpareigoja Lietuvių charta, skelbdama, kad **"darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę".**

Tam mus skatina Lietuvos laisvės kovos vadovybės kvietimas **"padvigubinti savo tautinį pareigingumą, dosnumą ir ryžtą lietuvos laisvės kovai".** Tai mums primena Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Amerikos Lietuvių Tarybos ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės vadovybių sausio susitarimas visomis galiomis priemonėmis 1965 metais dar labiau sustiprinti kovą dėl Lietuvos, dar veikliau įsijungti į tą kovą visus patriotus lietuvius.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimai turi būti **visų laisvųjų lietuvių laisvės ryžto demonstracija.** 1964 metais buvo laisvųjų lietuvių vieningumo metai. 1965 tebūva darbo ir aukos metai Lietuvai!

Sesės ir broliai lietuviai! Nėra pakaito laisvei ir valstybinei nepriklausomybei. Ir savo kovoje dėl savo ar savo tėvynės laisvės ir nepriklausomybės mes esame nenugalimi savo idealais, meile laisvei, savo kovinga dvasia ir savo nepalaužiamu pasiryžimu **nublokšti nuo Lietuvos nelaisvės jungą.**

Vardan tos Lietuvos!

L. Šimutis
Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas

J. Jasaitis
Amerikos Liet. Bendruomenės Valdybos Pirmininkas

Prel. J. Balkūnas
Tautos Fondo Pirmininkas

KAIP EINASI SU PRIVALOMU 8 METŲ MOKSLU

LIETUVOJE

'Visuctiniam mokymui — visaliaudinį dėmesį'. Tokio pavadinimo straipsny "Valstiečių laikrašty" sausio 15 kompartijos pirmasis sekr. A. Sniečkus atiduoda duoklę nepriklausomos Lietuvos švietimui suniekinti. Esą tik "turtingųjų ir labiau pasiturinčių tėvų vaikai mokėsi (ne visi ir "turtingųjų buožių" vaikai mokėsi — pvz. A. Sniečkus metė mokslą po 4 klasių ir nuėjo komunistauti. Rd.). Toliau A. Sniečkus painformavo, kad esą 433 vidurinės mokyklos ir 910 aštuonmetinės su 466 tūkstančiais "darbo žmonių vaikų"; dar prie to 57,000 dirbančiųjų mokosi "pamainėse, sezoninėse ar neakivaizdinėse mokyklose". Dirba 31,000 mokytojų. Tarp jų 5,500 komunistų ir 7,000 komjaunuolių.

Nurodęs tuos skaičius, A. Sniečkus pasiskubino pritarti "Pravdos" sausio 12 dienos kritikai Lietuvos švietimo reikalais. "Pravdos" tik užsimintus trūkumus visuotiniam aštuonerių metų mokymui įvesti Sniečkus išdėsto konkrečiau:

"Vienas iš didžiausių trūkumų yra tai, jog mes vis dar nepasiekėme, kad visiškai būtų įgyvendintas visuotinis aštuonmetis mokymas, jog dar ne visi vaikai lanko mokyklą, ne laiku baigia ją arba, nebaigę aštuonių klasių, nustoja mokytis. Praėjusiais mokslo metais antriems metams buvo palikta 27 tūkstančiai pirmų-aštuntų klasių mokinių. Vien pirmoje ir antroje klasėje liko kartoti kurso 4,500 mokinių . . . Štai Kelmės rajono Minupių aštuonmetėje mokykloje kiekvienas pirmos klasės mokinys praėjusiais mokslo metais vidutiniškai praleido po 150 pamokų. Per pirmąjį šių mokslo metų trimestrą Ukmergės rajono mokyklose nutraukė mokslą devyniasdešimt du pirmų-aštuntų klasių mokiniai".

Nebaigusiem aštuonių klasių ir nuėjusiem dirbti yra sudarytos minėtos "pamainėnės sezoninės ar neakivaizdinės mokyklos", kurios padėtų įsigyti reikiamas aštuonerių metų mokslo žinias. Bet, kaip A. Sniečkus informuoja, "praėjusiais mokslo metais į mokyklas, skirtas neturintiems aštuonmečio išsilavinimo, atėjo mažiau žmonių, negu buvo užplanuota. Dar blogesnė padėtis šiais mokslo metais. Šio tipo mokyklose labai blogas lankomumas, didelis nubyrėjimas, žemas mokymosi pažangumas. Dėl šių priežasčių praėjusiais mokslo metais buvo uždarytos 25 mokyklos bei reorganizuotos į neakivaizdines 2 sezoninės mokyklos ir atskiros klasės".

Pastebėjo A. Sniečkus, kad ir komunistai bei komjaunuoliai nerodo pastangų savo išsilavinimui pakelti. "Kretingos rajone iš turinčių pradinį mokslą 720 komjaunuolių aštuonmetėse mokyklose mokosi tik 145, o iš 267 komunistų, turinčių pradinį išsilavinimą, mokosi tik 58. Iš viso šiame rajone iš 9,100 šešiolikos -dvidešimties metų amžiaus jaunuolių 2,165 neturi aštuonmečio išsilavinimo, o mokosi tik 556!".

Priežastys nenurodomos.

—o—

— **Kaune** Čiurlionio muziejuje buvo teatrų režisierių, dailininkų ir meno kritikų susirinkimas, kuriame juos švietė meno kritikė V. Kulešova. Ten pat buvo Pabaltijo ir Gudijos dekoracijų bei rūbų eskizų paroda.

— **Tiesa** rekomendavo naują knygą "Jums, tėvai". Tai "dorinio, fizinio, protinio vaikų auklėjimo, vaikų ir tėvų tarpusavio santykių klausimai. . . "Kas tie patarėjai? Ogi: Istomina, Rubinšeinas, Nagornas, Markova, Novikova, Simson ir kt.

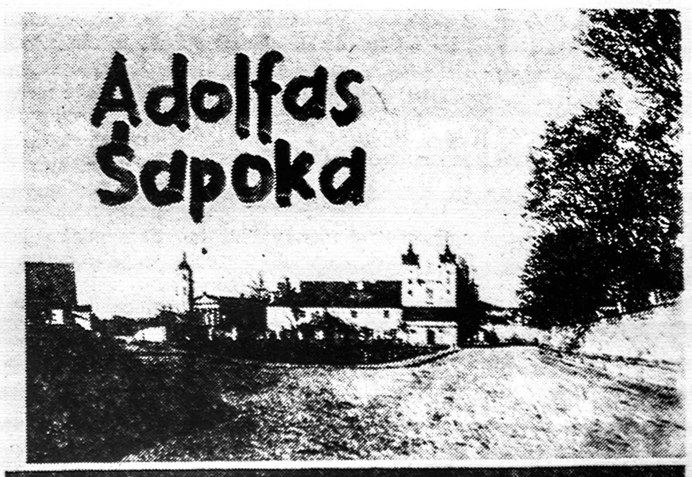

SENASIS VILNIUS

VILNIAUS MIESTO ISTORIJOS BRUOŽAI IKI XVIII A. PABAIGOS

Knygos užsklandoje yra plati autoriaus biografija, asmenų bei vietų rodyklės, iliustracijų 52 psl., teksto 333 psl.. Gaunama *DARBININKO* administracijos adresu: 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

—— Kaina $5.00 ——

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas. kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

—•—

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Lenkijos lietuviai aplanko Dariaus-Girėno paminklą

Informacija iš gautų laiškų

BRESLAU - WROCLAW miesto rotušė ir katedra.

Žiemos metui šis straipsnis netiktų. Reikėtų vasaros. Bet kol žinios ateina iš anapus užtvaros, užslenka ir ruduo, kurį greitai vėjasi žiema, lyg Kristijono Donelaičio metuose. Sakysime, tik dabar pasiekė žinia, kad Lenkijoje leidžiame lietuviškame laikraštyje, "Aušroje", septintame numeryje, rašoma apie **Kristijono Donelaičio minėjimą Krokuvoje.** Be to, pasakojama apie Vroclavo **lietuvių ekskursiją į Soldiną** — Dariaus ir Girėno žuvimo vietą. Čia ir norime sustoti, tikėdami, kad Vasario 16 arti siejasi su Atlanto didvyrių mirtimi, kuria jie pagarbino savo tėvynę.

Vroclavo lietuvių rūpestis

Praėjusio karo viesulas su nacių bolševikų siautėjimais nemažai lietuvių išblaškė iš savo tėvynės. Atsirado būrelis buvusioje Silezijos sostinėje—Breslave (Breslau), dabar lenkų vadinamam Vroclavu (prie Oderio). Lietuviai čia turi savo kultūros draugiją. Kai kurie jos nariai ėmėsi uždavinio globoti lietuvių, Atlanto nugalėtojų paminklą Soldine. Lenkai tą vietą dabar vadina nauju savo vardu Pszczelnik, Mysliborzo apskrity. Nuo Vroclavo yra už kokių 200 su viršum kilometrų į šiaurės vakarus, netoli Kuestrino (lenk. Kostrzyn).

Viename laiške rašoma: "Mes, Vroclavo lietuviai, pasižadėjome: kol būsime Vroclave, globosime jų žuvimo vietą ir gerbsime kaip šventą relikviją". Tam tikslui praėjusį pavasarį išsirengė tolimon kelionėn. Vienas iš dalyvių net aprašė eilėmis.

Kelio beklausiant

Išvykę traukiniu iš Breslavo į Soldiną, tenai rado didoką ežerą ir miškingą apylinkę. Jau "žydėjo sodai, žaliavo laukai, vieversėliai padangėje čiubėjo". Aptikome mažą menką trobelytę ir seną moterėlę. Ji tik neseniai čia apsigyvenusi. Bet jau girdėjusi, kad pušyne esąs kažkoks paminklas.

Rado tą pušyną su kalniuku ir žalia pievele. Rado ir vietą, kur žuvo "mums brangūs lietuviai — Steponas Darius ir Stasys Girėnas".

Prie paminklo

"Čia užmigo amžinai Lietuvos drąsieji didvyriai. Čia tvorelė akmens aplink sukas ratu. Devyni suolai akmeniniai, o pačiam vidury ... guli du kryžiai granitiniai. O nuo kryžių sunkiu, kiek toliau pasitraukus, ... lyg sengalvėlė rymodama stovi Smutkelis- Rūpintojėlis".

Čia, prie tų akmeninių kryžių miške, atvežė ir pasodino "žalią rūtą, kad ji žaliuotų visados, kad ji primintų svetimtaučiam, kad žuvo čia sūnūs plačios Lietuvos".

Ir kitą simboli dar paliko: "Prie vartelių du ąžuolėlius mes pasodinom.. Tegul žaliuoja, plačiai šakojas... Tenepabūgsta šiaurės vėjo, tenepalaužia audra nakties. Ir mes prisiekėm čia vienybę — būti tvirtais kaip ąžuolais".

Galėtų ir kiti lietuviai ryžtis imti "pavyzdį iš žuvusių didvyrių", imti "nors dalelę jų drąsos. Gana mums klaidžioti tamsybėje. Laukiam dienos šviesios!"

Kas ten buvo?

Aplankymas iškėlė Vroclavo lietuviam klausimą: kaip paminklas anksčiau atrodė, kas jame buvo įrašyta Laiške teiraujamasi:

"Kas tą paminklą čia jų žuvimo vietoje statė ir kelintais metais, nes čia būta ant tų kryžių akmeninių iš šono užrašų, bet, matyt, karo metu ar po karo kas ten nuplėšė, ir mes dabar nežinome, kas ten buvo parašyta, koks ten buvo tekstas.

"...Rašėme į Vilnių. Gavome atsakymą: rašykit Kauno istorijos institutui... Iš Kauno gavome atsakymą, kad ten irgi kol kas nieko nežino apie tekstą ir kada tas paminklas statytas."

"Pradėjome ieškoti Dariaus dukters Nijolės, kuri, kaip atrodo, gyvena Vilniuje, bet kol kas jokio atsakymo negavome".

Kas statė ir kada?

Kaune ar Vilniuje lengva buvo pasidairyti bet kuriame nepriklausomos Lietuvos laikraštyje (jų bibliotekose yra) ir informaciją suteikti. Matyti, kliūva ne žinių stoka. Jei būtų rusų didvyrių paminklas, žinios tuojau atsirastų.

Dariaus -Girėno paminklas Soldine buvo atidengtas ir pašventintas 1936 liepos 21 (ne 1934 m., kaip Lietuvių Enciklopedijoje rašoma XXVIII. 286). Paminklą statė Lietuvos aero klubas, Lietuvos vyriausybei paremiant.

Paminklas nukaltas iš granito—dviejų sujungtų kryžių pavidalo. Kryžiai apsupti žema betonine tvorele su geležiniais vartais ir apsodinti žalitvore. Netoli granitinio paminklo pastatytas lietuviškas ornamentuotas ąžuolinis kryžius, atvežtas iš Lietuvos. Matyti tebestovi, jei Vroclavo lietuviai tebemini "rymojantį Rūpintojėlį".

Paminklas dabar gerokai apleistas. Pradingę įrašai, iškalti lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis: **"Čia žuvo lietuviai lakūnai — Atlanto nugalėtojai Stepas Darius ir Stasys Girėnas".**

Paminklo atidaryme 1936 liepos 21 dalyvavo Lietuvos pasiuntinys Berlyne dr. J. Saulys, Vasario 16 signataras, Lietuvos aero klubo delegacija, vietos vokiečių administracijos pareigūnai ir civilinės aviacijos atstovai. Vokiečiai pabrėžė žuvusių lietuvių lakūnų didvyriškumų ir apgailestavo tragišką jų mirtį. Lietuviai dėkojo už pareikštą užuojautą ir palankumą. Lietuviai ir vokiečiai padėjo prie paminklo vainikų.

Mes... ne blogesni

Susirūpinę Dariaus ir Girėno apleistu paminklu, Vroclavo lietuviai turi ir kitų siekimų. "Norime išlaikyti lietuvišką kalbą, dainą, šokį. Norime lenkam parodyti, kad mes ne blogesni esame už juos dainoj ir šoky.. Darome dar paskaitas apie lietuvių poetus, rašytojus, kaip Donelaitį, Maironį, Baranauską ir t.t. Nors savo trispalvės negalime iškelti, bet visvien laukiame — gal kada ir mūsų padangėje prašvis saulutė?" Kiekvieną kartą mus lydi daina:

Svetimoj padangėj
nemalonu ne.
Tėviškėlę brangią vis regiu
sapne". (S.)

PRIE DARIAUS-GIRĖNO paminklo lietuvių kultūros draugijos nariai. Iš k. į d.: Antanas Glušauskas, Kazys Baranauskas, Vytautas Markovičius, Stasys Žvirėla, Antanas Žukauskas.

DARIAUS - GIRĖNO paminklas prieš karą.

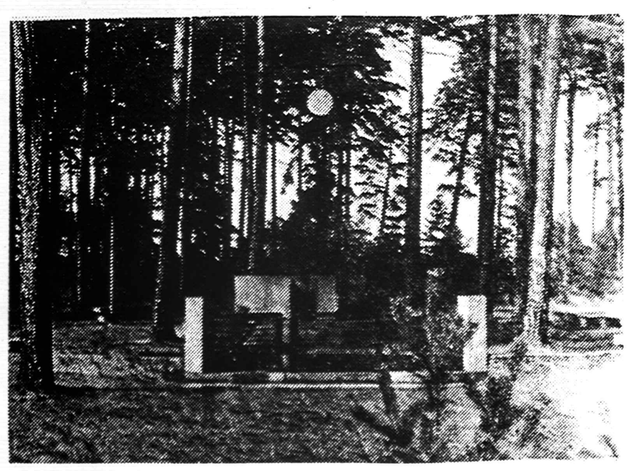

DARIAUS-GIRĖNO paminklas dabar.

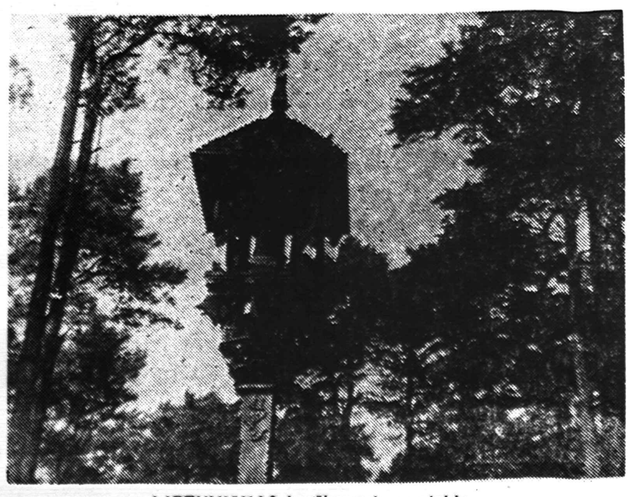

LIETUVIŠKAS kryžius prie paminklo.

Nuoširdūs žodžiai lietuviam

Lietuvoje, Kaune, 1932-38 m. apaštališkos nunciatūros sekretorium buvo kun. dr. Antonio Samore. Po karo 1947-50, pakeltas prelatu, buvo Washingtone apaštališkos delegatūros patarėju ir čia vėl palaikė ryšius su JAV lietuviais. Kolumbijoje užtiko lietuvių, naujai atvykusių tremtinių, kai buvo konsekruotas arkivyskupu ir paskirtas ten nuncijum. Nuo 1953 arkivysk. Antonio Samore yra Vatikane nepaprastųjų bažnytinių reikalų sekretorium.

Atvykęs į Ameriką atstovauti Šventam Tėvui tarpamerikinėje katalikų konferencijoje, arkivysk. A. Samore praėjusį savaitgalį lankė Chicagos lietuvius, apžiūrėjo kultūrines lietuvių įstaigas ir kalbėjo Jaunimo centre, kur jam buvo surengtas lietuvių visuomenės priėmimas. Čia pasakė nuoširdžią, guodžiančią ir skatinančią kalbą. Cituojame keletą pastraipų, kurios liečia Lietuvą, dabartinę padėtį ir Amerikos lietuvius.

★

"**Lietuvoje** turėjau progos pažinti jūsų žmones, juos branginti ir juos pamilti. Labiausiai man darė įspūdžio jų nuoširdumas, entuziazmas, jų giliai religinga prigimtis. Metams slenkant, tie atsiminimai, užuot išblėsę, priešingai, darosi vis gyvesni... Lietuva yra įskaityta tarp nepriklausomų valstybių ir yra puikiai išlaikiusi istorijos ir civilizacijos egzaminus. Jau nuo Mindaugo laikų, nuo to lietuvių valdovo, kuris su visa tauta oficialiai perėjo į katalikybę ir po to buvo popiežiaus Inocento IV patvarkymu vainikuotas karalium... lietuvių tauta pasiliko ištikima Bažnyčiai, nepaisant sunkumų ir bandymų.

Tas faktas laimėjo pasaulyje nusistebėjimą ir užtikrino jums simpatijas ir prielankumą kaip viso pasaulio, taip ir Bažnyčios bei Apaštališkojo Sosto. Taip pat užtikrinu, kad Bažnyčia jūsų neužmirš ir kad ji pergyvena jūsų nelaimę.

... Jūsų gyslomis teka kankinių kraujas. Tai yra garbė, bet surišta su pareiga būti vertais tų tėvynainių, kurie nuolat liudija ištikimumą savo tikėjimo ir patriotinės meilės idealams. Būti vertais tai reiškia branginti, ginti tuos idealus, kuriuos jūsų tauta visada gynė ir kuriuos dabar gina labiau kaip bet kada kitados, ir tais idealais gyvena.

...Saugokite savo gražią ir seną kalbą savo turiningus papročius ir tautines tradicijas. Dievo Apvaizda išsiuntė jus svetur ne išblaškyti ir ištirpti, bet kad jūs galėtumėte būti savo kilnios tautos ambasadoriais, kad tikėjimas, kurį išpažįstate, kad jūsų krikščioniškas gyvenimas, jūsų išradingumas ir sugebėjimas organizuotis galėtų tarnauti pavyzdžiu ir padėtų visiem.

Ištikimumas Dievui ir jūsų lietuviškoms tautinėms vertybėms padarys jus taip pat ištikimus jūsų naujojo krašto idealams, krašto, kuriame jūs radote tiek progų ir pasiekėte tokios gerovės". (Tekstas iš Draugo, sausio 30).

★

Pabaigoje garbingas svečias kvietė atvykti į jo tėviškės kaimelį, Italijoje, kur balandžio 19 šventins Jaunimo namus. "Ten kai kurių iš jūsų bendradarbiavimo dėka ruošiama puiki lietuviška salė, aprūpinta istoriniu Vytauto Didžiojo laikų Lietuvos žemėlapiu, kitais freskais, Aušros Vartų koplyčia. Prie įėjimo į kaimelį jus pasveikins meniškas lietuviškas kryžius ir Rūpintojėlis".

Agentas tarp partizanų

IŠ KNYGOS "VIENŲ VIENI"

(3)

Prileisdamas, kad Erelis gali būti išdavikas (panašūs įtarimai jau buvo ne kartą kilę), nė kiek neabejodamas, ryžaus pas Erelį eiti, nes turėjau "tartis" paskutiniukart dėl sausio 18 suvažiavimo. Mano nėjimas — galvojau — galėtų tik paankstinti Erelio abejones mūsų pasitikėjimu ... Jaučiau, kad šį kartą pas Erelį turėsiu gerokai valdyti savo nervus. Gi Erelis visad būdavo labai akylus. Galvoje užė kažkas baisaus. Po Būtauto įtarimų mūsų turėtieji įtarimai padidėjo dešimtimis kartų. Kiekviena buvusi smulkmena atrodė buvo įvykusi su MGB rankų prikišimu". Ir Aitvaras, pas kurį buvo įkurdintas pradžioje Lukša, ir dėl kurio elgesio, nesuderinamo su partizano garbe, protestavo Ereliui Lukša, dabar rodės, kad buvo specialiai verbuotas šnipinėti ir partizanam diskredituoti; ir toji Aldona ir tik nesenos Kūčios, į kurias Erelis buvo pasikvietęs Lukšą ir kuriose dalyvavo kažkoks kunigas, bet savo riebiais anekdotais rodės visai nekunigiškas, dabar kilo kaip perrengtas agentas, ir tas Antanas — tikriausiai tokis pat agentas..Su tokia minčių maišatim J. Lukša nuėjo pas Erelį.

"Pas Erelį man vyko gana neblogai. Pokalbis su juo nieku nesiskyrė nuo lig šiol buvusių ... Galutinai aptarėme sausio 18 dienos pasiruošimus, ir aš gavau galutinį jo pritarimą už dviejų dienų vykti į Tauro apygardą "parvežti" posėdžio dalyviams ryšio punktus, slaptažodžius, susirinkimui vietos nurodymą ir kitas "reikiamas" smulkmenas...

Pakeliui užsukau pas Vytį... ir perspėjau, kad turiu kai kuriems iš mūsų tarpo asmenims nepasitikėjimo įtarimų, kurių prašiau niekam kol kas nepareikšt bei perspėjau, kad jis pasiruoštų kiekvienu momentu palikti Vilnių. Lyg tyčia Vytis mano perspėjimą palydėjo klausimu: "Negi Erelis?" Nei paneigęs nei patvirtinęs jo pataikytą įtarimą, paprašiau kantriai laukti sekančio mano pasirodymo...

Išskubėjau namo. Reikėjo elgtis gana šaltai, pakeliant labai daug rizikos, kad galėtume padėti išgelbėti, kartu išvengiant žmonių aukų". Posėdžiavo keturiese ir svarstė visus įtarimo pagrindus. "Visa susumavę, galėjom neabejodami konstatuoti, kad Erelis dirba su MGB žinia ir yra kontrarazviedkos Smerš (Smert Špionam) narys, per kurį bolševikai buvo suprojektavę smogti milžinišką smūgį Lietuvos rezistencijai. Visus Vilniuje buvusius nesklandumus ar įtarimus dabar rišom su MGB veiklos metodais. Atrodė, kad ryšininkė Aldona tikrai buvo MGB agentė, dešifruota Vyčio apygardoje, ir tik todėl Erelis mums patiems neleido jos likviduoti, bet pavedė "nužudyti" Aitvarui. Ji tikriausiai buvo perkelta į kitą veikimo sritį. Pats Aitvaras turėjo būti taip pat MGB agentas. Už tai kalbėjo ir jo turima moralė ir Erelio advokatūrinė laikysena jo atžvilgiu, nes mūsų (Tautvaišos, Daktaro, Juodvarnio ir mano) išreikštas gana griežta forma juo nepasitenkinimas negalėjo nesukelti Erelio reagavimo... Be to, tik dabar aiškėjo, kodėl Erelis bandė pravesti mintį, kad būtina suregistruoti, susandėliuoti ir pristatyti sudarytus sąrašus į VGPŠ legalizavusių partizanų ginklų sandėlius. Atrodė, kad MGB galvojo ilgiau išsilaikyti nedešifruota, veikdama per Erelio asmenį iki pasiruošimo likviduoti kartu partizanų vadovybę ir tuo pačiu, turėdama sąrašus, nuginkluoti visą tautą, nes lig šiol, kaip jiem praktika parodė, jie jokiu būdu nesugebėjo susidoroti su ginkluotais partizanais... Hektoras ir Daktaras pagal mus turėjo būti likviduoti. Aš ir Juodvarnis išvesti iš Tauro apygardos į Vilnių, kad Erelis savo rankose turėtų paskutinius žmones, kurie nujautė ryšių su užsieniu tvarkymą. Tokio pat tikslo vedamas, Erelis neperseniai buvo davęs per mane Juodvarniui parėdymą, kad jis atgabentų į Vilnių Hektoro ir Meškio paliktus "angliškus" šifrus. Bet šiuo metu juos dar saugojau aš — Ereliui dar nebuvau perdavęs. Tačiau pats įsakymas atgabenti juos tuo metu, kada jau nebesvajojome apie radijo ryšio atstatymą, negalėjo būti kitokia priežastim, kaip tik jų perėmimas į savo rankas.

Sie daviniai rodė, kad Erelio "visagališkumas" ėjo iš kontrarazviedkos rankų. Vadinasi, bolševikams pavyko prilįst prie vyr. rezistencijos organų...Atrodė, kad data, kuri galėjo atsieiti daug kraujo Lietuvos rezistencijai, buvo čia pat, apie sausio 18. Mes — Vytis, Tautvaiša, Juodvarnis, Jovaras, Tauras, aš ir visa eilė ryšininkų turėjom būti likviduoti dar prieš sausio 18 suvažiavimą ar jo metu. Gi pagrindinėms jėgoms buvo numatytas smūgis suvažiavimo metu. Šiuo metu jau buvo ruošiama maskuota mūsų suėmimo pradžia. Atrodė, kad paskutinį turėtų likviduot mane, nes man buvo patikėti suvažiavimo pasiruošimai.

Posėdžiavę lig paryčio, apsisprendėm, kad dar ne metas palikti Vilnių. Visi pritarė mano vykimui į Tauro apygardą, kur Žvejui turėjau nušviesti susidariusią padėtį, kitų apygardų kol kas nejudinti, tik saugoti ryšių sklandumą, kad paskutinę minutę per ryšininkus galima būtų perspėti Vytauto, Vyčio, Dainavos, Didžios Kovos ir Kęstučio apygardas.

Manėm, kad suvažiavimas turi vis tiek įvykti, tik kitoj vietoj ir ankstyvesniu laiku, kad bolševikai nesuspėtų susigaudyti ir pakenkti. Iš Tauro apygardos vado Žvejo turėjau parvežti Ereliui fiktyvinius sausio aštuonioliktos suvažiavimo davinius.

Laikėm savo pareiga surasti, kas yra kiti BDPS komiteto nariai ir juos perspėjus greit taip pat išgabenti į saugias vietas. Tačiau čia nesiorientavom, kurie žmonės komitetui priklauso.

Iki mano grįžimo iš Tauro visi turėjo nesijudinti iš savo postų ir kuo šalčiausiai laukti". (bus daugiau)

JANINA MATHEWS, 4 metų, duktė solistės Juodytės-Mathews, sausio 22 dainavo televizijos 9 kanale. Nuotr. V. Maželio

MOTERŲ PASAULY

Motina ir vaikas šeimoje

JONAS MIŠKINIS

Daug mažų vaikų turi didelį palinkimą viską naikinti—plėšti, draskyti. Knygos, žaisleliai, paveikslėliai vaikui greit atsibosta ir jis ima juos laužyti, svaidyti į pasienius.

Čia kalbu ne apie tuos vaikus, kurie, norėdami viską ištirti, pažiūrėti, kas yra žaislelio viduj, tuos daiktelius drasko. Bet turiu galvoj tuos vaikus, kuriuos pats draskymas, plėšymas, naikinimas žaislelių džiugina, teikia jiems malonumą, kurie to malonumo genami viską drasko, kas tik į jų rankas patenka.

Motinos dėl tokio vaiko elgesio nervuojasi, dažnai jį bara ir per rankytes muša. Bet tokia bausmė nieko nepadeda; vaikas darosi dar įžulesnis.

Viena patyrusi ir auklėjimo dalykus suprantanti motina augino sūnelį, kuris turėjo didelį palinkimą viską naikinti. Pradžioje barė. Pastebėjus, kad tai nieko nepadeda, ryžosi suvaldyti piktą vaiko norą lenkimu geran.

Kaip vaiko neigiamą palinkimą valdyti

Toji motina štai ką pasakoja:

— Mano sūnelis buvo vieneriu metų. Kartą žaidė su nesudraskomu paveikslėlių albumėliu. Stebėjau, kaip berniuko maži rausvi piršteliai užsikabino už vieno paveiksliuko kampo ir surado ten mažą plyšelį. Nustebęs žiūrėjo į tą surastą "stebuklą", o aš stebėjau tylėdama. Pagaliau pavyko jam paveiksliuko tiek atlupti, kad jau galėjo jį savo piršteliais suimti. Tada, tvirtai suėmęs, patraukė, nuplėšė ir sušuko nustebęs "O!"

Supratau, kad pas jį reiškiasi palinkimas naikinti, draskyti. Pagrasiau pirštu, paglosčiau knygą ir pasakiau: "Tos knygelės negalima draskyti, bet aną tai galima". Tai sakydama išplėšiau vieną katalogo lapą, ir jį sudraskiau, žiūrėdama į jo nustebusias akeles. "Šią tai mes galime draskyti, o tą gražią knygelę (čia vėl knygelę paglosčiau) padėkime į jos vietą".

Tą paglostymą ir plėšymą aš jam parodydavau kasdien. Ir gyvas vaiko protelis greit suprato, ko iš jo nori, nes kai tik jam kas paduodavo paveikslų knygą, tai jis, didžiausią džiaugsmą reikšdamas, meiliai sučiaupdavo savo lūputes. O gavęs katalogą, suraukdavo savo mažą kaktelę ir, išplėšęs jo lapus, žaisdavo kiek jam patikdavo.

Vaikas greit atskiria priežiūrą nuo naikinimo

Taip ta motina darydavo ir su visais žaislais, mokydama juos saugoti. Greta globojančios priežiūros pastatydavo naikinamą. Ir tai jai puikiai sekėsi, nes jos sūnelis išmoko saugoti savo žaislelius, o vėliau, kai pradėjo lankyti mokyklą, jo knygos būdavo visada švarios, be rašalo, be riebalų dėmių, knygų bei sąsiuvinių lapai neužlankstyti, nesuplėšyti. Visas gautas dovanėles ir žaislelius gražiai laikydavo. Kai paaugo didesnis, tai savo gražiai išlaikytus, beveik dar naujus žaislelius padovanodavo kitiem, mažesniem už save vaikam, tuo padarydamas jiem daug džiaugsmo.

Vaiko noras — nereiškia naikinti.

Kai kurios motinos gali sakyti, kad tas berniukas buvo per daug siaurai, vienašališkai ir net gal per daug pavyzdingai auklėjamas. Čia tenka priminti, kad berniukas turėdavo daug ko draskyti, tyrinėti, nes visi sugadinti daiktai, pvz. senas laikrodis, sena nevertojama lempa ir kiti panašūs daiktai buvo jo globoje.

Leisti pagelbėti namų ruošoje

Kita motina rašo, kad savo sūnelį supažindino su namų ruošos darbais. Virtuvėje pirmiausia pradėjo jį pratinti šluostyti šaukštus, paskui visus kitus stalo indus. Kai išmoko šluostyti indus, tai padėdavo motinai padengti ir nuimti nuo stalo po valgio. Vėliau norėdavo prisidėti ir prie dulkių šluostymo ir langų valymo. Jis išmoko įsiūti į savo švarkelį sagas ir pramoko megzti virbalais ir nerti vašiuku. Ir ką mano vaikas, sako motina, vaikystėje išmoko, jam buvo naudinga. Jis neniekindavo jokio darbo, negriaudavo ir nenaikindavo. Tuoj norėdavo pats dirbti, kurti. O tie smulkūs namų darbeliai vyrui yra labai naudingi. Susipažindamas su namų ruoša, pažįsta nelengvą motinos darbą namie ir išmoksta jį vertinti ir branginti. Kas taip nuo pat vaikystės yra auklėjamas ir gyvenimui ruošiamas, tas visom aplinkybėm mokės būti apsukrus ir praktiškas — niekas nebus jam nepakeliamai sunku ar įkyru.

Iš tų mažų gyvenimo pavyzdžių matome, kad vaikų gyvenimo pamatus deda motinos, nuo pat ankstyviausios vaikystės vaikus pratindamos dirbti, neardyti, bet kurti. Ir tą auklėjimo rūmą turi motina statyti ir statyti be poilsio, save užmiršusi, nes ji juk ne ką kita stato — tik savo vaiko gyvenimą, jo ateitį.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

AR GALI BŪTI DIVORSAS BE ŽMONOS SUTIKIMO?

Mano kaimynai daugelį metų prastai sugyveno. Vis kalbėjo apie "divorsą", bet taip ir gyveno, kaip šuo su kate; sakė., kad dėl vaikų labo.

Prieš keletą mėnesių vyras išvažiavo į Kaliforniją, esą tarnybos reikalais. Sakė, jo kompanija jį siunčia. Po kiek laiko žmona gavo laišką iš Nevados valstybės, kad jos vyras ją divorsuoja. Žmona supykusi suplėšė laišką ir nieko į tai neatsakė. Vyras grįžo už dviejų mėnesių, apsigyveno pas savo seserį ir nebegrįžta namo. Jis duoda žmonai 45 dolerius į savaitę vaikams išlaikyti, o žmonai pinigų neduoda. Gal mums paaiškintumėt ar gali būti divorsas be žmonos sutikimo.

Žmona, Massachusetts

—o—

Žmonos sutikimas nėra reikalingas skyryboms gauti. Įstatymai numato tam tikras priežastis (arba aplinkybes), dėl kurių teismas gali, vienam (vyrui ar žmonai) prašant, suteikti skyrybas (divorce).

Tamstos kaimynės vyras gavo Nevadoje skyrybas (divorsą). Žmona kuriai buvo apie tai pranešta laišku, gali dabar kreiptis į Massachusetts teismą nurodydama, kad jos vyras išvažiavo į Nevadą tik skyrybų gauti, kad išvengtų Massachusetts teismo jurisdikcijos; kad Nevados teismas neturėjo jurisdikcijos skyrybom suteikti, nes vyras nebuvo tos valstijos "gyventojas" (domiciliary). Massachusetts nepripažįsta kitur suteiktų skyrybų, jei galima įrodyti, kad žmogus išvažiavo kitur tik skyrybų dėlei negalėdamas čia jų gauti.

Skyrybos remiasi jurisdikcija. Jei Tamstos kaimynės vyras nebuvo Nevados "gyventojas" (domiciliary), jo žmona gali tai įrodyti Massaihusetts teismui. Kadangi žmona pati, arba per advokatą nedalyvavo Nevados teisme, ji turi teisę neigti (to question) Nevados teismo jurisdikciją. Šis reikalas yra gana komplikuotas ir Tamsta gali pasakyti savo kaimynei, kad ji turėtų pasitarti su savo advokatu visais jai rūpimais klausimais.

Pabaltijo moterų tarybos posėdis

Sausio 15 pradedant 1965 metus, įvyko pirmasis Pabaltijo Moterų Tarybos posėdis. Šiai kadencijai Tarybos pirmininkė yra Galina Žilionienė. Po būtiniausių formalumų buvo su dėmesiu išklausytas L. Bieliukienės pranešimas apie General Federation of Women's Clubs veiklą ir projektus. Po to sekė Pabaltijos klubų veiklos apžvalga. Daug gyvumo rodo ir estės.

Moterų judėjimas, įsijungus į G.F.W.C. eiles, ypač pagyvintas, nes didesnė auditorija ir toliau siekintis balsas pabaltietes skatina dirbti ir įtaigoti šią didžiulę tarptautinę moterų organizaciją kovai už žmogaus teises, laisvą apsisprendimą, kelti ir formuoti pasaulyje mintį, kad pirmosios aukos Sovietų Rusijos vergijoje per ilgai paliktos nežiniai. Tam priminti naudojamos visos galimos priemonės: rašomi laiškai, prašymai, patiekiamos korespondencijos ir straipsniai net į tolimus pasaulio plotus tenykščių kalba.

Šia proga buvo pasveikintas 90 gimtadienio proga garsusis pasaulio žmogus, dr. Albert Schweizeris.

Posėdis baigtas pasikalbėjimais ir tradicine kavute. **V. R.**

MOTERŲ SĄJUNGOS SUSIRINKIMAS

Worcester, Mass. — Moterų Sąjungos 5-tos kuopos susirinkimas sausio mėnesį buvo turiningas ir gausus. Sumaniai jį pravedė Leonė Carberry. Dorothy Salter, vedėja didžiulės "Salter Secretarial School" šį kartą spalvotais paveikslais ir žodžiu vaizdžiai nušvietė šio miesto praeities ir dabarties įdomybes. Raminta Molienė, Anna Marie kolegijos mokytoja, kalbėjo apie reikalingumą skiepyti kudikiam lietuvių kalbos pažinimą ir meilę. Jos pačios dukrytė gražiai kalba lietuviškai.

Į naują valdybą pirm. Marcelė Watkins, vicepirm. Arlien Žemaitis, finansų rašt. Magdalena Dėlonis, protokolo rašt. Ona Pallys, ižd. Marijona Žemaitis, iždo globėjos — Ona Buckley ir Barbora Statkus, tikrintoja knygų Nellie Thompson, tvarkdarės — M. Ivaškienė ir Kotryna Grigienė. Anglų kalbos korespondentė — Arlien Žemaitis.

Baigus susirinkimą, malda prisiminta Elena Daubarienė, mirusi gruodžio mėn. pabaigoje. Ilgai nebus pamiršta gera jos širdis, dosnumas, giedri nuotaika. Nuliūdusiai šeimai išreikšta užuojauta.

Vakaro šeimininkės Leonės Carberry pakviestos, rinkomės prie gražiai išpuošto vaišių stalo, kur prie gardžių užkandžių aidint Kalėdų giesmėm, užbaigėm pirmąjį 1965 metų susirinkimą. Džiugu matyti, kad mūsų jaunos ir naujos narės jungiasi gražiai į darbą. Taip ir privalo būti. Jaunieji visada turi daugiau energijos ir sumanumo.

Rūtvilė

MOTERŲ VIENYBĖS susirinkime sausio 19. Iš k. į d. J. Mosechuk, A. Paulauskas, T. Podzius, H. Venis, A. Petrash, H. Kulber pirmininkė, L. Bieliukienė — garbės svečias, M. Virbickienė, E. Povilanskas, P. Simen, J. Bacey. Nuotr. R. Kisieliaus.

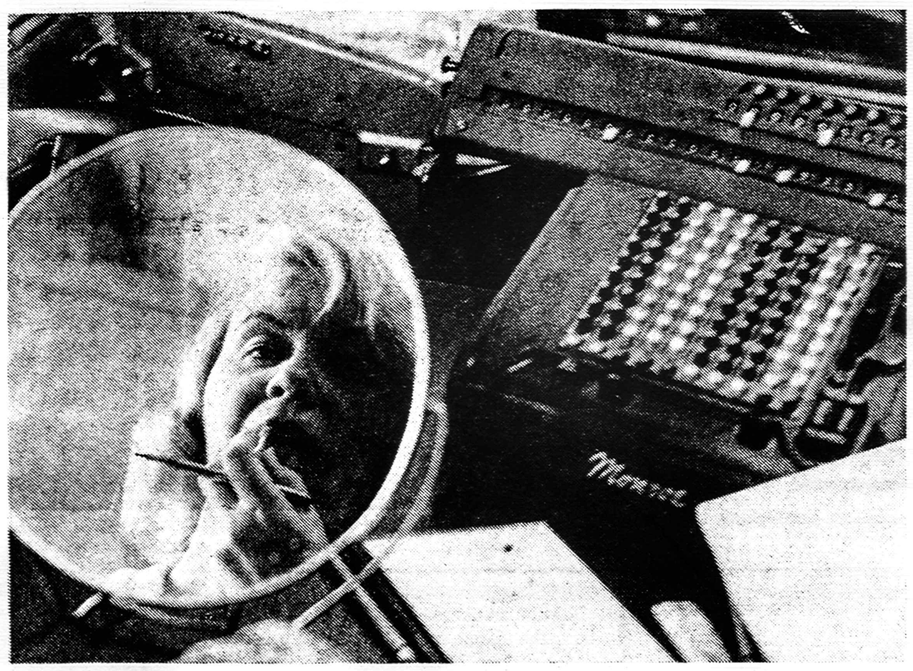

SEKRETORĖ. Nuotr. R. Kisieliaus

PLKOS CENTRO DARBAI IR PLANAI

Pasaulio Liet. Katalikių Organizacijų Sąjungos Centras savo posėdyje, įvykusiame sausio 17 A. Radzivanienės bute svarstė šių metų darbų planą. Pasaulio Moterų Katalikių Organizacijų Sąjungų Unija, kurios narys yra mūsų PLKOS, pageidauja, kad unijos narės savo ribose dažnai ruoštų kultūrines bei auklėjimo viešas paskaitas, studijas ir minėjimus. Jau praeitais metais PLKOS Centras suruošė gerai pavykusias paskaitas apie "Šių dienų lietuvę katalikę" (skaitė T. Gečienė iš Phila. ir G. Ivaškienė iš Conn.). Kitas svarbus įvykis buvo pirmą kartą Unijos nustatyta kasmet švęsti 11 spalio Maldos diena už Tylinčią Bažnyčią pavergtose tautose. PLKOS tą dieną iškilmingai paminėjo 11 spalio pamaldomis Apr. bažnyčioje ir viešu minėjimu salėje. (Kalbėjo PLKOS atstovė prie Unijos Paryžiuje B. Venskuvienė ir kun. St. Raila). Be to, kartu su moksl. ateitininkų kuopa New Yorke suruošė Motinos dienos minėjimą. Viešuose lietuvių darbuose PLKOS Centras su savo vėliava dalyvavo liet. kryžiaus pasaulinės parodos aikštelėje pašventinime ir Kristaus Karaliaus šventėje. Centro pirmininkė M. Galdikienė labai dažnai yra kviečiama atstovauti PLKOS ne tik katalikiškose, bet ir kitose lietuviškose organizacijose.

Šiame posėdyje, po pirmininkės ir iždininkės pranešimų, vienas iš svarbesnių šių metų numatytų darbų buvo svarstoma studijų diena, kurios data jau nustatyta, būtent, š.m. kovo mėn. 2d denią 4 val. popiet. Apreiškimo parapijos salėje. Norima viešai panagrinėti, ką ateivė lietuvė katalikė šiame krašte gavo ir ko neteko. Šiai studijų dienai rengti išrinkta komisija iš šių Centro Valdybos ir Kat. Mot. Talkos narių: R. Balsienės, A. Dumbrienės, P. Keraminienės, M. Koncienės, M. Lušienės, S. Radzivanienės ir E. Vainienės.

Tarp kitų ateities darbų buvo svarstoma organizuoti **jaunųjų mergaičių sekcija,** pravesti bei pagyvinti kultūrinę veiklą liet. kat. moterų organizacijose. Buvo perskaityti iš Paryžiaus B. Venckuvienės mūsų atstovės prie Pas. Kat. Moterų Org. Sąjungų Unijos, laiškas ir kitos informacijos. Pirm. M. Galdikienė perskaitė iš Romos atsiųstą Unijos pirmininkės P. Bellosillo mūsų Sąjungai sveikinimą. P. Bellosillo buvo pakviesta į Romą dalyvauti visuotiniame Bažnyčios suvažiavime, kuriame ji atstovavo visom pasaulio katalikėm moterim.

Posėdžiui pasibaigus, susirinkusiom KM Talkos narėm ir viešniom Šv. Jono universiteto profesorius **dr. kun. A. Norius** kalbėjo apie katalikiškos šeimos pastovumą ir pastangas ją toje dvasioje išlaikyti. Paskaitos turinys buvo plataus pobūdžio ir klausytojom paliko didelį įspūdį. Buvo net pageidavimų, kad tos rūšies temom būtų rašoma mūsų spaudoje lietuviškajai visuomenei.

Paskaitos pasiklausyti narių ir viešnių buvo prisirinkę gana daug. Prof. kun. A. Noriui ir visom susirinkusiom poniom PLKOS Centras nuoširdžiai dėkoja.

Prie kavutės ir kuklių užkandžių buvo dar linksmai pasikalbėta. **R.**

ALDONA STEMPUŽIENĖ ir Darius Lapinskas koncerto metu Reutlingene, Vokietijoje.

Lietuvaitės dailininkės kelias

Prieš kurį laiką lankiausi pas dailininkę Lenorą Mačiulaitytę-Rinkin (30 Roberts Rd., Shirley, N.Y.). Radau įtempt tai bedirbančią. Baigė tapyti keltą paveikslų. Mat, turėjo paruošti 15 kūrinių parodai: "Security National Bank in Mastic, Shirley, N.Y.

Dail. Rinkin yra: "The Pallatte and Brush Art League Mastic" (Shirley, N.Y.) narė ir tos organizacijos ruošiama ši darbų paroda. Tai nebe pirmas tos organizacijos pasirodymas. Tik toks dabar skirtumas, kad anksčiau būdavo ruošiamos mažesniu mastu.

Nuo 1963 ši organizacija pradėjo ruošti parodas platesne apimtimi ir didesniuose Long Island miesteliuose. Tais pat metais buvo suruošta meno paroda. "Fjala's Country Art Gallery", (Patchoque, N. Y.). 1964 metais paroda surengta Valley Stream, N.Y.

1963 metais Lenora Rinkin dalyvavo Lietuvių Moterų Atstovybės ruoštoje meno parodoje Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Dailininkė pasirodė su trims darbais, aliejum tapytais. Paveiksluose pavaizduoti du Arizonos kalnai, trečiame — vaisiai. Darbininke 1963 buvo pristatyta kaip abstraktinio meno atstovė. Gal toks įspūdis iš pirmo žvilgsnio ir susidaro, bet man, arčiau susipažinusiam su dailininkės dabais, atrodo, netiktų dailininkę priskirti abstraktinio meno sričiai. Ji yra realistė, jos paveikslai vaizduoja gyvenimą tokį, koks iš tikrųjų yra. Jos paveikslai žiūrovo lengvai suprantami, linijos švelnios, vaizdai perduodami su įsijautimu, su stipriu dvasiniu polėkiu. Tik kai kurie paveikslai kiek sunkesni.

Dail. Lenora Rinkin gimė ir augo Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Tėvai—Tadas ir Benedikta (Vinkšniauskaitė) Mačiulaičiai. Trijų metų amžiaus būdama, tėvų buvo parvežta į caro valdoma Lietuvą. Po pusmečio vėl grįžo. Čia mokės ir baigė vidurinę mokyklą. Tėvams antru kartu išvykus į Nepriklausomą Lietuvą, Lenora buvo ką tik baigianti tą mokyklą. Tetos ir tetėno globojama, baigė tą mokyklą ir visai dar jauna ištekėjo už Vinco Rinkevičiaus-Rinkin. Išaugino dvi dukteris, kurios yra ištekėjusios ir augina šeimas. Lenora ir Vincas gražiai kalba lietuviškai. Lenora dar gerai skaito ir rašo tėvų kalba. Tai nuopelnas amžinos atminties jos tėvelio, kuris pats vos galėdamas paskaityti ir parašyti savo vaikų lietuviškumu ypač rūpinosi.

Lenora Rinkin, išauginusi ir išleidusi dukras svetur, pradėjo dirbti suknelių siuvykloje ir krautuvėje. Iš Richmond Hill, N.Y., išsikėlė gyventi į Shirley, N.Y. Čia turėdama daugiau laiko, vakarais ėmė studijuoti meną. Su atsidėjimu mokėsi 5 m., drauge gilindama meno studijas viename meno institute. Mokytis niekuomet nevėlu — kažkas yra pasakęs. Tai mato me ir iš dailininkės Lenoros, kuri savo jaunystės svajones realizavo jau visiškai subrendusi. Žinoma, Lenorai nėra tų ypatingų sąlygų, kad galėtų pasidairyti po pasaulį, susipažinti su didžiosioms meno galerijomis, bet ir tai, kas padaryta, rodo josios tvirtą valią, pasiryžimą siekti daugiau.

Lenora iš pat jaunystės buvo linkusi menui. Dalyvaudavo jaunimo vaidintojų būrelyje. Kartą Marijos Liutkauskienės, buvusios Brooklyne veikėjos paruoštos mergaitės pastatė "gyvą paveikslą". Lenora vaizdavo caro nualintą-nuniokotą Lietuvą. Labai vargingai aprengta, dar liudniau nugrimuota deklamavo: "Čia juoda duono ir tos neduoda"... Tą vakarą daugiau nei paprastai buvo suaukota Lietuvos vadavimui. Tai buvo didelė ano meto lietuviškos visuomenės patriotinė demonstracija.

Mūsų linkėjimai dailininkei Lenorai Rinkin — tęsti pradėtąjį savo pamiltą darbą dar platesne gilesne vaga.

K. Bačauskas

ŠV. ANTANO gimnazijoje Kennebunkport, Maine laisvalaikio metu.

Remia šv. Antano gimnaziją

Šv. Antano gimnazijos rėmėjų būrelio valdyba Worcesteryje sausio 23 turėjo įdomų pasitarimą. Jame dalyvavo iš Kennebunkporto atvykę gimnazijos mokytojai pranciškonai — T.T. Bernardinas Grauslys, Augustinas Simanavičius ir Juozapas Bacevisius.

Tartasi metinės veiklos reikalais, ypatingai kovo 21 Worcestery rengiamu kincertu, kurio programą išpildys šv. Antano gimnazijos mokiniai. Jie ten pasirodys su naujom dainom, skudučių muzika, tautiniais šokiais, V. Krevės vaidinimu. Choro ir muzikos programą ruošia T. Bernardinas Grauslys, tautinių šokių — Ona Ivaškienė, vaidinimą režisuoja Beatričė Kerbelienė.

Gimnazijos rėmėjų būrelis Worcestery turi virš 100 narių, kurie įneša metinį mokestį. Be to, ruošiami parengimai, kurių pajamos skiriamos gimnazijai. Ši mokykla kartkartėmis buvo paremta žymiomis sumomis, sutelktomis minėto būrelio. Šiuo metu jam vadovauja Izabelė Mancevičienė.

Girdėti, kad ir kituose lietuvių kolonijose pradedama organizuota pagalba šv. Antano gimnazijai. **Koresp.**

LAISVĖS VARPO RADIJO VALANDĖLĖS RŪPESČIAI

Bostono apylinkėse kas sekmadienį iš ryto girdima Laisvės radijo valandėlės programa, kuriai vadovauja Petras Viščinis.

Šiai valandėlei išlaikyti ir paremti yra sukurta organizacija. Tų narių sprendėjų metiniame susirinkime ir buvo aptarti visi valandėlės rūpesčiai.

Per metus valandėlė turi 52 programas. Dar parengiamos 2 specialios programos angliškai — viena Vasario 16 proga, kita surišta su birželio trėmimais. Tom valandėlėm išlaikyti per metus reikia 6000 dol. Iš kur gauti lėšų, — yra pagrindinis valandėlės rūpestis.

Valandėlė rengia koncertus ir kitokias pramogas, kad sutelktų kuo daugiau pinigų. Bet jų neužtenka. Vis reikia prašyti aukų. P. Viščinis kreipėsi į visus, kad daugiau remtų programos išlaikymą. Tai ne tik sprendėjų, bet ir klausytojų pareiga. Prisiminė, kad jaunimas prisidėjo savo auka. Inž. Jurgis Valiukonis, atvykęs šventėm iš Baltimorės, paaukojo 20 dol., bostoniškis Romas Šležas irgi 20 dol.

Kitas rūpestis — nepatogus laikas ir nepatogi radijo stotis, nors ji programą ir perduoda dviem bangom — vidutinėm ir trumpom. Buvo ieškotų naujų stočių ir kito laiko, bet iki šiol nieko nesurasta.

Pasisakyta, kad reikia daugiau programų jaunimui. Vedėjas siūlęs Lietuvių Bendruomenės centrui paruošti tokių programų, įrašyt į juostas ar išleisti plokštelėse, bet reikalas nepajudėjo.

Kitiem metam radijo valandėlė išsirinko tokią valdybą: pirm. Petras Viščinis, vicepirm. — Antanas Andriulionis, Juozas Kapočius, Edvardas Meilus, sekr. Algis Zikas, ižd. E. Grušienė, nariai — Laurinaitis, Sviklas ir Stankevičius. Revizijos komisija pasiliko ta pati: J. Lapšys, J. Sonda ir V. Stelmokas.

PETRAS VIŠČINIS

Po oficialios dalies buvo pietūs ir meninė programa, kurią parengė St. Santvaras ir A. Gustaitis.

IŠ BALFO VEIKLOS

Norwood, Mass. BALF 22 skyriaus valdybos rūpesčiu ir pastangomis 1964 m. turėta 436 dol. ir 24 ct. pajamų. Pinigai pasiųsti. Pažymėtos pajamos paskirstytos ir išsiųstos kaip žemiau seka: Bendrai šalpai lietuviam varge esantiem per Balfo centrą — 240 dol., Vasario 16 gimnazijai Vokietijoj per kun. B. Lubiną—156 dol., Lietuvių dienai pasaulinei parodai New Yorke per SLA 131 kuopą 30 dol. Dabartinę Balfo skyriaus valdybą sudaro: Povilas Tyla — pirmininkas; Bronius Kovas — sekretorius: Kazimieras Šimėnas — fin. sekretorius; Izabelė Vasiliauskienė — iždininkė. (N.M.)

Norwood, Mass. — Alto valdybą 1965 m. sudaro pirmininkas K. Šimėnas, vicepirm. A. Tumas, sekr. J. Martyšius, ižd. I. Vasiliauskienė ir valdybos narys spaudos informacijai B. Kovas. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas bus vasario 21 lietuvių parapijos salėje. Minėjimą rengia R.K. Federacijos ir Alto skyriai. Rengimo komisiją sudaro V. Kudirka, P. Jaras, O. Pazniokaitė, R. Vėta, J. Strašunskas ir J. Martyšius. **(B.K.)**

— **Algirdas Gustaitis,** gyvenąs Los Angeles, Calif., Darbininko redakcijai atsiuntė ilgą laišką — atsakymą J. Andriui. Praeitais metais, rudenį, J. Andrius spaudoje pareiškė, kad jis nieko bendro neturi su Algirdo Gustaičio rengiamu žemėlapiu. Algirdas Gustaitis savo laiške teigia, kad Lietuvos žemėlapį paruošti padėjo taip pat topografas J. Andrius.

D. VENCKAUS ir A. RIMO TRAGEDIJA

San Francisco, Calif. — Sausio 9 du Liet. Bendruomenės nariai — D. Venckus ir A. Rimas — tragiškai žuvo lėktuvo nelaimėje. Elektrikas A. Rimas, 24 m., gyveno Milbrae, Calif., jo tėvai gyvena Chicagoje. D. Venckus, 28 m., neseniai atvykęs iš Toronto, irgi gyveno Milbrae, Calif.

A. Rimas turėjo skraidytojo leidimą (pilot license), bet, nuomojant lėktuvą dėl pasiskraidymo, jam buvo pasiūlytas instruktorius, kadangi to tipo lėktuvu jis skrisiąs pirmą kartą. Tuo būdu abu lietuviai ir vienas 18 metų amerikietis su instruktorium pakilo ir skraidė vieną valandą. Leidžiantis įvyko nelaimė prie Redwood City, Whipple Ave., ir trys buvo užmušti vietoje, o instruktorius labai sunkiai sužeistas.

A. Rimo palaikai sausio 11 buvo pasiųsti į Chicagą, o Venckaus — į Torontą, Kanadoje.

Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 17, sekmadienį, 2 val. 30 min. šv. Bonifaco parap. salėje, 109 Golden Gate Ave. Kalbėtoju numatoma kviesti J. Danis.

("Lietuviai Amerikos Vakaruose)

MAŽOSIOS LIETUVOS BIČIULIŲ d-jos Los Angeles skyriaus rūpesčiu sausio 16 įvyko Klaipdos atvadavimo minėjimas. Muz A. Narbutas su savo sūnumis atlieka meninę programą. Nuotr. L. Kančausko.

KOMEDIJOS "Rūtos be darželio" autorius A. Kairys (vidury) Los Angeles stebi savo veikalo pastatymą metiniame SLA 75 kuopos parengime. Iš k. j d. V. Kazlauskas, E. Devenienė, A. Kairys, p. Gliaudienė ir J. Glauda. Nuotr. L. Kančausko.

DAIL. LEONORA MACIULYTĖ-RINKIN prie savo kūrinių parodoje Patchoque, N. Y.

NEW BRITAIN, CONN.

Artinasi didžioji lietuvių tautos šventė — Vasario 16. Tos dienos neužmiršta viso pasaulio lietuviai. New Britaine ją atžymės vasario 28 d. 2 v. popiet lietuvių svetainėje, 354 Park St. Įėjimas nemokamas.

Tarp kalbėtojų bus: klebonas kun. B. Gauronskas, miesto majoras J. Dowson, advokatas Povilaitis. Pagrindinę kalbą pasakys dr. B. Matulionis iš Providence R.I. Meninę programą išpildys Jono Bendoriaus vadovaujamas choras ir K. Marijošienės vadovaujama tautinių šokių grupė, kuri pašoks ir padeklamuos.

Jonas Bendorius, ne taip seniai atvykęs iš Providence R. I., čia plačiai pasireiškė muzikos srityje. Jis suorganizavo tris chorus ir orkestrą ir visiem vadovauja.

Visi apylinkės lietuviai kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti minėjime ir tuo pareikšti protestą prieš Lietuvos grobikus. **Pranas Naunčikas**

Minėdamas 50 metų savo sukaktį,

DARBININKAS

tikisi sulaukti naujų skaitytojų, kad galėtų ir toliau išsilaikyti. Prašome paraginti draugus ir pažįstamus laikraštį užsisakyti. Gavus adresą, susipažinimui siunčiamas nemokamai. Prenumerata 7 dol. metam. Naujiem skaitytojam — pirmiem metam 5 dol.

Administracija taip pat prašo nedelsti atsilyginti už 1965. Raginimas sudaro nereikalingų išlaidų. Prašome pasinaudoti čia pridedama atkarpa.

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1965 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Siunčiu už prenumeratą $....., aukų $.....; Viso $.....

....

(Data) (Parašas)

IŠ VISUR

— **Dr. Juozo Girniaus** filosofinis veikalas "Žmogus be Dievo" verčiamas į latvių kalbą.

— **Prel. Pr. Juras,** Kunigų Vienybės pirmininkas, praėjusią savaitę buvo išvykęs Chicagon dalyvauti arkivysk. Antonio Samore pagerbime. Ta pačia proga buvo liturginės komisijos posėdis su vysk. V. Brizgiu. Kalbėta apie konkursą lietuviškų giesmių meliodijom sukurti.

— **Henrikas Žemelis** iš Rochester, N.Y., pakviestas vadovauti Margučio radijo programai Chicagoje.

— **Gegužės mėnuo** numatoma skelbti spaudos mėnesiu, kad daugiau lietuviškos spaudos, knygų ir laikraščių patektų į lietuvių namus. Tam tikslui numatoma suaktyvinti spaudos platinimo darbas. Tuo reikalu JAV LB Centro Valdyba tariasi su leidyklomis bei atskirais spaudos darbuotojais.

— **Lietuvių tautinių šokių** ratelių vadovų (mokytojų) kursai prasidės birželio 14 Dainavos stovykloje. Dalyvauti kviečiami visi besidomintieji iš JV ir Kanados. Kursam numatyta dviejų savaičių (90 val.) programa. Kursus rengia JAV LB Centro Valdyba. Norintieji kursuose dalyvauti registruojasi adresu: Kostas Januška 2646 West 71st. Str., Chicago, Illinois 60629. Tel. 434-0582.

— **Moksleivių ateitininkų** rytiniam pakrašty studijų diena rengiama Worcesteryje vasario 6, šeštaditnį, dalyvaus virš 50 moksleivių. Studijų diena prasidės 11-12 val. kun. G. Kijausko S.J., paskaita "Kokią mergaitę nori matyty berniukas", 12-1 v. diskusijų būreliai ir pranešimai; 2-2:30 v. iškilmingas posėdis, 3-4 v. D. Skirmuntaitės paskaita: "Kokį berniuką nori matyti mergaitė", 4-5 v. diskusijų būreliai ir jų pranešimai. Kursai bus baigti vakariene ir šokiais. Vieta — Maironio parkas, 52 Quinsigmond Ave., Shrewbury, Mass.

— **Antano ir Anastazijos Tamošaičių** kūrinių paroda surengta sausio mėn. Queens universiteto meno centre Kingstone, Kanadoje. Išstatyta abiejų dailininkų įvairių technikų kuriniai. Sausio 20 (parodoje) A. Tamošaitis skaitė paskaitą apie audimą.

— **Karo audrose** išskirtų eimų pasitaiko iki šiolei. Lietuvoje artimieji ieško sesers šeimos — Apolonijos Bugužaitės Gudaitienės, duktės Juozo, gimusios. 1911 m. Jos vyras Adolfas, sūnus Adomo, gimęs 1910. Buvo dvi dukros — Loreta ir Rita. Gyveno Šarnetės kaim., Žem. Kalvarijos, Telšių apsk. Žinantieji prašomi atsiliepti. Ieško sesuo Paulė Bogūžaitė ir brolis kun. Bruno. Rašyt adresu: J. Gurinas, 5626 S. Whipple Cnicago 29, Ill.

DARBININKO VAJUS

Barbora Bacevičienė iš Cleveland, Ohio, Darbininko skaitytoja nuo 1926, kiekvienais metais prisiunčia po kelius naujus skaitytojus. Darbininko jubiliejaus proga, linkėdama ilgus metus gyvuoti, pridėjo auką spaudos reikalam ir prisiuntė kelis naujus skaitytojus. Nuoširdus ačiū.

Darbininko visi skaitytojai maloniai kviečiami paieškoti naujų skaitytojų, kad mūsų laikraščio šeima nemažėtų. Šiais metais norima sulaukti bent 500 naujų skaitytojų.

Naujiem skaitytojam duodamos nuolaidos. Darbininko prenumerata pirmiem metam skaitytojui 5 dol., dviem skaitytojam — 9 dol., trim — 12 dol. Vadinasi, kas suras tris naujus skaitytojus, moka už kiekvieną tik po 4 dol. vietoje 7 dol.

Visiem talkininkam iš anksto dėkojame ir laukiame pagalbos.

DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221

O KO KO?

Suaugę amerikiečiai nėra jau taip gudrūs. Tai įrodė gimnazijos mokinys iš Reno, Nevados, apklausinėjes krašto įstatymų temomis 51 asmenį tarp 22 ir 73 metų. Atsakymų atsirado keistų ir juokingų. Pagal vieno piliečio nusimanymą, J. A. Valstybių konstitucija reikalauja, kad Amerikos prezidentas turi būti vedęs. Kitos pilietės nuomone, politinių partijų uždavinys yra "suteikti gerus darbus turtingiesiem".

—o—

Londone policijos tarnautoja, pastebėjusi gatvėje suvažinėtą šuni priėio suteikti pagalbą. Šuo jai įkando.

—o—

New Yorko didžiosios brangenybių krautuvės ieško elegantiškai apsirengusios moters, kuri įvedė naujausią nusikaltimų madą — apkeisti žiedus. Aplankius Fifth Avenue Harry Winston, Inc. krautuvę, ji slapčia paėmė 38,500 vertės deimantinį žiedą, jo vietoje palikdama 19,800 vertės, iš skersai gatvės esančios Tiffany brangenybių krautuvės. O Tiffany krautuvėje ji paliko dar pigesnį — 7,500 dol. vertės žiedą.

—o—

Automobilio vairavimo egzaminus laikančios moterys visiškai sugadino egzaminatoriaus nervus Bournemouth, Anglijoje, kad jis iššoko iš automobilio ir pabėgo. Egzaminus laikiusi moteriškė per daug nepyko ant to pareigūno. Pasirodo, ji pasuko į vienos krypties kelią ir sustojo, sukėlus nemažą susikimšimą. Ji sutiko, kad kol kas dar nėra verta gauti vairuotojos leidimo.

Telesforas Vėsulis

Senos kartos vyras turi Brooklyno centre 4 kambarius. Būtų malonu rasti kitą asmenį, kuris sutiktų drauge gyventi, nes vienam ilgu ir nuobodu. Dėl sąlygų susitarsim. Prašau kreiptis laišku: Anthony Kaupas, 201 York St., Brooklyn, 1, N.Y.

MALDAKNYGĖ

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai

610 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

NAUJI FILMAI

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

"The Luck of Ginger Coffey". Šis filmas pagamintas Kanadoje, bet didžia dalimi pasinaudojant ir amerikiečių finansavimu. Amerikietis režisorius Irvin Kershner gabiai veda anglų artistus Robert Shaw ir Mary Ure per nesudėtingų įvykių eigą. Tekstą šiam filmui paruošė Montrealyje pastoviai gyvenąs airis Brian Moore pagal savo knygą.

Airių imigrantų šeima Montrealyje nepajaučia apčiuopiamo pasisekimo. Svarbi priežastis — šeimos tėvas, nors jau priartėjęs prie 40 m., tebegyvena jaunuoliškomis iliuzijomis ir vis ieško naujo darbo, nepajėgdamas pasitenkinti turimuoju. Bet ir naujai atrastą darbą nelaiko pakankamai geru ir atitinkančiu jo gabumam. Kantri žmona pagaliau nebeištveria ir su dukrele pasitraukia į kitą rajoną. Ir tik po eilės iš įvairių darbų atleidimų, po nakties praleistos kalėjime dėl nežymaus prasilenkimo su bendra tvarka, Coffey pagaliau subrėsta ir supranta asmeninio ir šeimyninio gyvenimo atsakomybę.

Prie filmo gyvenimiškumo daug prisideda ir pats filmavimo būdas, didesnę darbų dalį atliekant Montrealio gatvėse prie naturalaus apšvietimo. Pagrindinėse rolėse Robert Shaw ir Mary Ure pasirodo tikrai įtikinančiai ir pagaunančiai. Šis puikus filmas rekomenduotinas suaugusių publikai.

"Marriage Italian Style". Pats pavadinimas ne visai tiksliai apibudina šio filmo turinį. Čia daugiau ne tiek pačios vedybos, kiek asmeniniai šeimyniniai santykiai sulaukia gilesnio nagrinėjimo ir tai daugiau neapolietiškoje aplinkoje.

Pagrindiniai veikėjai susitinka karo metu. Sėkmingas spekuliantas, o vėliau prekybininkas, karui baigusis, išima merginą iš gėdingos aplinkos ir patalpina savo namuose bei paveda globoti savo seną motiną ir krautuvę, bet nesuteikia jai taip laukiamo vestuvių žiedo. Filomena net bando rodytis mirštanti, kad kaip nors galėtų užtikrinti socialinę padėtį ir vardą savo trims sūnums. Apgavystei išaiškėjus, vedybos panaikinamos, bet Filomena pareiškia tiesą, jog nenuorama pirklys esąs vieno jos sūnų tėvas.

Panašus turinys su įprastine laiminga pabaiga atrodytų labai banalus, bet rezisorius Vittorio De Sica sugeba priduoti neapolietiško gyvumo, o taip pat išlygina ir psichologiškai pagrindžia pagrindinius charakterius. Marcello Mastroianni ir ypač Sophia Loren pasirodo neįprastai geroje formoje.

Nors režisorius išvengia pigaus sensacijų ieškojimo, vis dėlto dėl pasitaikančio aštraus realizmo filmas rezervuotinas vien pilnai subrendusiem.

"Father Goose". Kai prieš 25 m. buvo leidžiamas filmas "Ninočka", reklamuotojai naudojosi šūkiu "Garbo juokiasi!". Dabartinio filmo atveju būtų buvę galima ilšeisti charakteringą šūkį "Cary Grant nesiskuta!" Iki šiol visada pasirodęs kaip puošnus ir tvarkingas dabita, Cary šiame filme pirmu kartu savo ilgoj karjeroj pasineria amerikiečio bastūno rolėje.

Vienoje saloje sekdamas japonų kariškus lėktuvus, už teisingas informacijas jis atlyginamas degtinės bonkomis, kurios išslapstytos įvairiose salos vietovėse. Padėtis susimaišo ir įvedama kiek įtampos, kai, beieškodamas nelaimėn patekusio bendradarbio, randa prancūzę mokytoją su septyniomis mergaitėmis. Jas parsigabenęs į savo salą, Grant nebeturi ramybės ir pradeda su Leslie Caron žodžių ir situacijų karą, panašiai kaip Humphrey Bogart — Katherine Hepburn "The African Queen" atveju.

Grakščioje Ralpn Nelson režisūroje filmas pateikia eilę nuoširdžių momentų. Šis spalvotas filmas tinkamas visiem šeimos nariam.

SU TĖVELIO aparatu. Nuotr. R. Kisieliaus

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti - GLenmore 2-0029

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997
Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams
4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

KULTŪRINIS VAKARAS NEWARKE ir rengėjų padėka

Sausio 9 Newarke L. Bendruomenės apygardos valdyba lietuvių parapijos salėje surengė jaunųjų talentų kultūrinį vakarą. Apygardos pirmininkas inž. Vl. Dilis, atidarydamas vakaro programą, pabrėžė, kad mes pasigendame tos rūšies parengimų ir laimingi jaučiamės, turėdami progos matyti mūsų jaunimą.

Žiūrovai su dėmesiu sekė jaunųjų talentų programą, nesigailėjo plojimų. Į koncertą taip pat buvo atsilankiusios mūsų menininkės: pianistės Julija Rajauskaitė, Aldona Kepalaitė, solistė Irena Stankūnaitė. Ir jos su dėmesiu klausėsi jaunųjų programos.

Pasibaigus programai scenoje, svečiai galėjo aplankyti didžiosios salės balkone išstatytą jaunųjų menininkų parodėlę: A. Bartytė ir A. Jarmaitė buvo išstačiusios 18 paveikslų.

Tuo pačiu metu visą pusdienį mažojoje (žemutinėje) salėje buvo P. Jurkaus paveikslų paroda, kuri buvo gražiai sutvarkyta, išdėstyta ir gerai apšviesta. Paroda susilaukė daug lankytojų.

New Jersey apygardos valdyba reiškia padėką visiem jaunuoliam, dalyvavusiem programoje. Linkime jiem drąsos ir sėkmės tolimesniem jūsų siekimam.

Apygardos valdyba yra dėkinga kun. P. Totoraičiui už didelę talką ruošiant šį parengimą. Ta pačia proga dėkojame jam už nuolatinę paramą apygardos veikiai. Nuoširdus ačiū Irenai Veblaitienei už talentų vakaro pravedimą. Veblaičiui, D. Vaičiūnaitei, Preleikai, dr. R. Šomkaitei, Strazdui už įvairų prisidėjimą.

Ypatinga padėka priklauso to vakaro šeimininkėm: R. Žukauskienei už valgių pagaminimą, Iz. Dilienei, Strazdienei ir M. Andriuškevičiutei už patarnavimą.

Šokėjų grupei pavaišinti (apie 40 žmonių) Vasiliauskienė padovanojo didelį tortą, Ž. Rudytė — tortą, R. Veblaitytė iškepė pyragaičių. Visom labai ačiū. Dėkojame P. Kupinskam už aprūpinimą duona. Jau kelintą kartą jų kepykla mums duoda duoną nemokamai. LKS

LB APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Worcester, Mass. — Sausio 24 Šv. Kazimiero mokyklos salėje įvyko metinis LB apylinkės susirinkimas. Pranešimus padarė pirmininkas Pr. Stanelis, iždininkas V. Židžiūnas, kultūros klubo pirm. Pr. Račiukaitis ir Lietuvių Fondui Remti komiteto pirm. A. Giedraitis. Bendruomenės valdybos iniciatyva praeitais metais surengta Vasario 16 minėjimas, tradicinė vakarienė, jaunimo talentų vakaras, Birželio įvykių ir Donelaičio paminėjimas. Lietuvių Fondui Remti Komitetas surengė gana vertingą vokalinės muzikos koncertą, apie kurį palankiai atsiliepė vietos amerikiečių spauda. Per metus gauta 2503 dol. išleista 2490 dol. Tarp pajamų yra 81605 dol. Lietuvių Fondui, 180 dol. solidarumo mokesčio.

Ateinantiem metam išrinkta nauja apylinkės valdyba, į kurią įėjo visi senieji nariai, išskyrus P. Babicką. Naują valdybą sudaro: prm. P. Stanelis, vicepirm. P. Pauliukonis, sekr. Pr. Račiukaitis, iždininkas V. Židžiūnas ir atstovas prie Lietuvių Fondui remti komiteto Vyt. Prapuolionis. Revizijos komisi patvirtinta ta pati: J. Matusaitis, V. Mačys ir J. Pipiras.

Liucija Babickienė sunkiai serga

Sunkiai susirgusi L. Babickienė paguldyta Šv. Vincento ligoninėje. Sergančios sesers aplankyti buvo atvykusi Iz. Žmuidzinienė iš Rochesterio ir sesuo Paulė iš Toronto. Pr.

— **Jonas Jasaitis**, JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkas sausio 23 lankėsi Detroite, kur turėjo pasitarimus su LB apylinkės ir Dainavos stovyklavietės vadovybėmis.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiems siuntiniams į USSR — *PRANEŠA:*

Eilėje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, ŠALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.

Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SĄJUNGOJE.

Kainos prieinamos.

Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:

45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: CI 5-7905

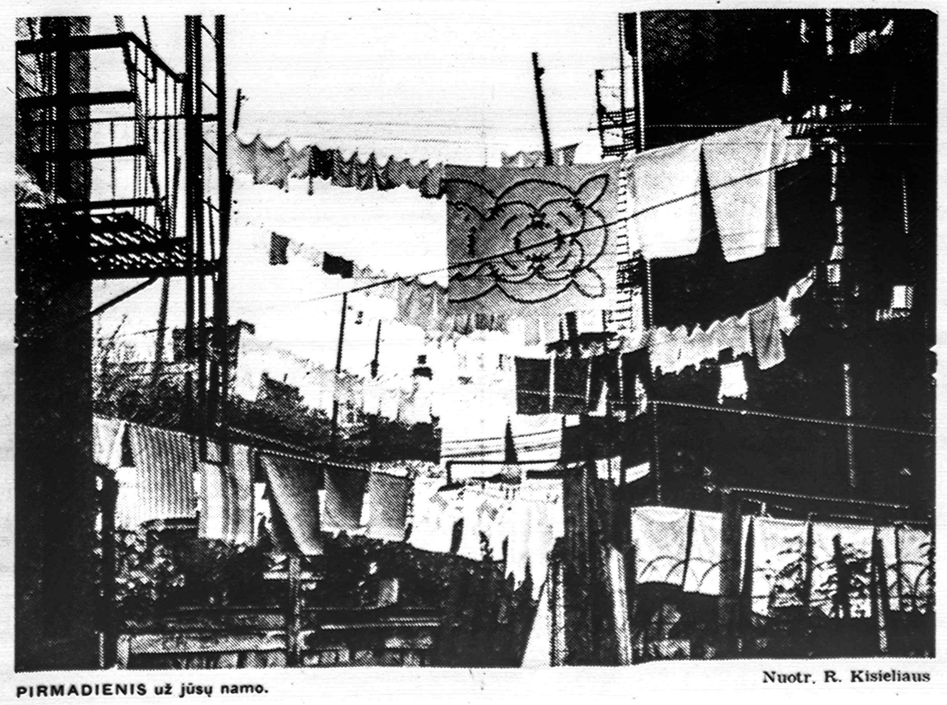

PIRMADIENIS už jūsų namo. Nuotr. R. Kisieliaus

Ilgo grojimo lietuviškos plokštelės

Varpas. Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. 6.00	$5.00
Sutemų garsai. V. Stankus, 10 muzikos šokiu. .... Stereo 6.00	$5.00
Dainos iš Lietuvos. L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų.	4.00
Lietuvos prisiminimai. L. Juodis. 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai. 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai. J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Težydi vėliai Lietuva. Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų ...	4.00
Lietuviški šokiai. akordeonu K. Daubaro įgrota 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai. S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Lietuvos kanklės. 14 liet. kūrinių, vad O Mikulskinei. Ster. $5	4.00
Mylėsi Lietuvą iš tolo. II dainų šventės 15 rinktinių dainų	4.00
Worcesterio Mėgėju ratelio. 14 lietuviškų dainų	4.00
Kalėdų giesmės. Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynei aukojam. Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. $6	5.00
Mes padainuosim. Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. $7.50	6.50
Lietuviški maršai. Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį. R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po $5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai. Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja. 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tylūs vakarai. V. Stankus. 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni. V. Stankus. 10 šokių muzika solo. ..... Ster. $6	5.00
Milžino paunksmė. Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Suk, suk ratelį. Vilniaus choro 14 liet. dainų	4.00
Pilėnai. Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštelės)	11.00
Trijų metų Irutė. Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, Žukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Dainuojame su Lione. 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės	5.00
Mes žengiame su daina. New Yorko vyrų oktėto 17 dainų ...	4.00
Liaudies giesmė. Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų plokšt.	5.00
Linksmieji broliai. 12 liaudies kūrinėlių	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių ... po	5.00
Clevelando Vyrų oktetas 12 muzikos šokių rinkt. Stereo $6.00	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d.	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Žirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasakos	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leidinys	4.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės, Stereo $6.00	4.00
Dainų ir Arijų rečitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

Darbininkui paremti aukojo

Aukos už kalendorių

Po 1 dol. J. Botyrius, M. Dainoravičienė, V. Jankevičius, J. Klimavičius, A. Lapinskas, A. Mockeliūnas, J. Rukštelis, S. Palionis, A. Ryliškis, Sesuo M. Nokodėma, O.P. R. Valinskas, J. Vištartas, Brooklyn, N. Y. B. Bobelis, A. Cirkelis, B. Endriukaitis, M. Klivečka, B. Jalinskienė, S. Nutautas, Dr. R. Saldaitis, A. Uknevičiūtė, Woodhaven, N.Y. A. Bagdonas, I. Razmantas, T. Zakas, Richmond Hill., N.Y. A. Rozniekas, M. Surdukevičius, Long Island City, N.Y. E. Rigney, B. Visotsky, New York, N.Y. K. Karbočius, Amsterdam, N. Y. A. Kairys, Rego Park, N.Y. K. F. Zubritsky, Middle Village, N. Y. B. Mieželis, New Hyde Park, N.Y. A. Kirkila Nescinset, N. H.P. Jočys, Hudson, N.Y. K. Kukleris, Great Neck, N. Y. Z. Grabnickas, Huntington Sta. N.Y. M. Pobrinkis, Rochester, N.Y. A. Mažeika, So. Ozone Park, N.Y. M. Karaktynas, Elmont, N.Y. J. Januška, Maspeth, N.Y. K. Arlauskas Z. Martionytė, A. N amaksy, M. Simanavičius, So. Boston, Mass. J. Šaukimas, J. Skersys, J. Velička, Lawrence, Mass., K. Jozak, B. Paplauskas, Methuen, Mass. J. Šelankas, N. Svirskas, Haverhill, Mass. V. Germanavičius, S. Vaitkus, Brockton, J. Matusaitis, Menkeliūnas, Worcester, Mass. K. Gruzdas, Quincy, Mass., A.Šimkus, Brighton, Mass., J. Strazdas, Braintree, Mass., B. Kovas, Norwood, Mass., V. Gobin, N. Chelmsford, Mass., J. Saulėnas, N. Abington, Mass., A. Sinkevičius, Dorchester, Mass., M. Kazemėkas, Gilbertville, Mass. T. Kaspar, Arlington, Mass. M. Kubišaitis, Athol, Mass., E. Dietrich, P. Kudulis, P. Pečenkis, Elizabeth, N.J. O. Bobinienė, Dr. S. Kungys, V. Lukas, E. Vaškas, Newark, N.J. B. Ashmont, R. Yršienė, Linden, N. J. D. Skuja, Kenilworth, N. J. A. Strazdas, Roselle, N.J. A. Abakanavičius, Little Falls, N. J. S. Mažilis, Cambiria Hts, N. Y. A.S. Trečiokas, Orange N. J. M. Gurskis, Bayonne, N.J. L. Augaitis, A. Balsys, P. Jokubauskas, M. Kašeta, A. Mikalauskas, A. Orentas, Waterbury, Conn. D. Kazlauskas, B. Mačėnas, M. Bernot, A. Pateckis, L. Vitėnas, A. Žitkus, Hartford Conn., L. Gudelis, Westport, Conn. E. Satkūnas, W. Vasiliauskas, Watertown, Conn. M. Navitsky, Bridgeport, Conn. E. Bauer, Windsor, Conn. K. Kaminskiūtė, Simsbury, Conn. B. Vilčinskas, New Britain, Conn. O. Girdvainis, A. Kindurys, V. Kuprys, D. Kaunas, P. Martinkaitis, V. Žilėnas, Cicero, Ill. A. Grygoryk, K. Šidlauskas, I. Šienas, S. Šiaučiūnas, Chicago, Ill. W. Čepulis, Cincinnati, Ohio, I. Janevičius, Akron, Ohio, Z. Prūsas, Chillicothe, Ohio, G. Lapinskas, Euclid, Ohio Ohio, S.J. Paltus, J. Ramonis, Los Angeles, Calif. V. Malinauskas, Santa Barbara, Calif. A. Grinius, San Diego, Calif., S. Kungys, Monterey Park, Calif. J. Gribas, Pttsburgh, Pa., J. Žvigaitis, Philadelphia, Pa. P. Simanonis, Chester, Pa. A. Damušis, A. Keršulis, Detroit, Mich. V. Stanaitis, St. Petersburg, Fla. J. Novalles, Rivera Beach, Fla., O. Ogilvis, Omaha, Nebr. Kun. J. Maknys, Providence, R.I. M. Zaremba, Manchester, N.H. R.K. Gruodis,Mt. Airy, Md., A. Drazdys, Baltimore, Md. M. Šiminskis, Kenosha Wisc. E. Davidonis, Toronto, Ont., Canada, P. Savickas, Nashua, N.H.

KELIASI į kalnus slidinėti. Nuotr. V. Maželio

Nuoširdžiai ddkingi T.T. Pranciškonai

Ieškau Juzės Kitrienės ir jos sūnaus Broniaus. Prašomi atsiliepti jie patys arba pranešti, kas žino, adresu: Walter Kitra, 54 Slawson St., Bridgeport, Conn.

Išnuomojamas didelis kambarys su virtuve Woodhavene. Pageidaujama moteris. Teirautis vakare nuo 6 v. iki 8 v., šeštadieniais visą dieną. Tel. VI 6-1119.

Ridgewoode, prie gero susisiekimo ir parko, išnuomojamas butas iš 5 šviesių kambarių. Kreiptis EV 6-5888.

Woodhavene išnuomojamas rūsyje (beismante) naujai išdekoruotas kambarys su galimybe naudotis virtuvėle. Skambinti 849-7240.

Kambarys reikalingas vienam asmeniui su virtuve arba galimybe virtis. Skambinti dienos metu GL 2-2923.

Richmond Hill sekcijoj išnuomuojamas butas iš 5 kambarių, prie pat parko. Skambinti VI 6-1056.

Išnomuojamas butas gražiame Woodhaveno rajone. Šeši kambariai pirmame aukšte. Dėl papildomų informacijų skambinti **VI 9-0775.**

Pakeitus šildymo sistemą, yra likę apie 7 tonai kurenamų anglių (bockwet rūšis), kuriuos galima pirkti už labai prieinamą kainą. Vieta yra East New Yorke, iš kur galima juos pasiimti. Skambinti VI 7-3563.

Aukos Balfui

Hartford, Conn.— Vietinis Balfo skyrius savo prieškalėdinę piniginę rinkliavą jau baigė ir nuoširdžiai dėkoja mieliem aukotojam ir talkininkam. Viso surinkta 634.25, Balfo Centrui pasiųsta 575 dol. Kartu surinkta ir centrui pasiųsta 1700 svarų dėvėtų rūbų. Aukojo:

ALGA Enginnering Co.	35
Ant. ir Ant. Adomaičiai	25
Am. Liet. Piliečių Klubas	25
A. ir P. Stankai	20
J. Vitkus	20
J. Šilaika	12
I. Simonaitis	11
A. Kirkutis	10
M. Puidokas	10
R. ir G. Simonaičiai	10
A. ir L. Simonaičiai	10
Bairūnas	10
Adelė Gailiūnas	10
H. Ilgaudas	10
Mrs. Ella Valiūnas	10
Package Express and Travel Agency Inc.	10
Blessed Mary Sodality, Holy Trinity Church	10
Frank Mončiūnas	10
Marija Petrauskienė	10
A. Kainauskas	10
K. Kulvinskas	10
A. ir J. Guntuliai	10
Aukštikalnis	10
T. ir T. Sereikai	10
A. Luckus	10
Fel. Bočiūnas	10
Dailydaitė	10
J. Asevičius	10
Andrius Pateckis	7.25
I. ir P. Simanauskai	7
M. ir J. Strazdai	6
Kun. Cukuras	5
Kun. Zenonas Smilga	5
Ed. Radionovas	5
J. Dapkus	5
O. ir J. Norkūnai	5
A. ir B. Krikščiūnai	5
J. Grinius	5
Jon. Čabatorius	5
V. Gailiūnas	5
E. ir Jz. Tijūnėliai	5
Mrs. T. Bakas	5
E. ir A. Šerkšnai	5
Alb. ir Ant. Mockai	5
Ant. Žitkus	5
Alg. Dragunevičius	5
Jon. Osuckas	5
Maldos Apašt. Draugija	5
Gyv. Rožančiaus Draugija	5
Rom. Katal. Susiv. 89 kp.	5
Hartfordo "Ramovėnai"	5
K. ir V. Nenortai	5
K. Rūkas	5
Ben. Dapkus	5
Pr. Špakauskas	5
M. Kortinaitis	5
K. Tijūnelis	5
V. Petravičius	5
Irena Ruseckienė	5
Mikas Petrauskas	5
Ant. Giedraitis	5
Fel. Lapinskas	5
Liet. Katal. Moterų S-gos Sky.	5
Leonas Baltrukonis	5
Jurgis Dragunevičius	4
Jonas Saliamonas	4
Walter Balis	3
E. ir V. Balčiūnai	3
Stanley Šrupšas	2
J. Kavaliauskas	2
Ana Ručinskas	2
H. Dapkus	2
Barbora Mačėnas	2
Vac. Balčiūnas	2
B. Semaška	2
W. ir J. Dziubinskai	2
Il. Krasauskas	2
Kaunietis	2
Stefanija Radikas	2
Vytas Saimininkas	2
V. Liaukus	1
Jz. Muzikevik	1.
T. Bertram	1
B. Kalvinskas	1
Elis Kazlauskas	1
Jonas Kodis	1
Michalina Kutaitis	1

Hartford Balfo Skyriuaus Valdyba

DARBININKO NAUJI SKAITYTOJAI

Kun. S.W. Saulėnas, Haverhill, Mass. Kun. J. Riaubūnas, J. Černiauskas, K. Dirgėlas, J. Grudzinskas, J. Sliesoraitis, S. Kundrotas, I. Suokaitė ir A. Wirbitzki — Vokietija, V. Buzinski — Kewanee, Ill., G. Šileika — New York, N.Y. E. Bobelis — New London, Conn., A. Janakauskas — Richmond Hill, N. Y., O. Šalkauskas,— Athol, Mass. J. Petrauskas — Prospect, Conn., M. Karsokienė — Nashua, N.H., C.J. Drazdauskas — Ambler, Pa., V. Sinauskas— Newark, N.J. B. Tvarkūnas — Philadelphia, Pa., M. Mikuckis — Brockton, Mass. R.A. Korsakas — Brooklyn, N.Y..

A. Yakutis (Worcester, Mass.) užsakė D. Jankeliūnui— New Milford, N.J., B. Bacevičienė — P. Greičiūnui, Cleveland, Ohio, V. Palūnas — M. Palūnui — Cleveland, Ohio, V. Židžiūnas — S. Jasučiui, Worcester, Mass., Elena Bobelis— A. Barškiui, Philadelphia, Pa. Br. Hortulanas — J.B. Zekui, Toronto, Canada.

Į valdybą išrinkta: pirm. Markytojams. Sveikinimai naujiem skaitytojam. Darbininkas ypač šiais jubiliejiniais metais prašo skaitytojų surasti vieną naują Naujiem skaitytojam pirmaisiais metais metinė prenumerata tik 5 dol. Rašyti: **Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.**

SCHOOLS

THIS MAN WILL GO PLACES FOR CHRIST!

Would you join his select company as a Stigmatine Priest or Brother?

STIGMATINE FATHERS

- APOSTOLATE OF YOUTH
- PREACHING
- TEACHING
- PARISH WORK
- VOLUNTARY FOREIGN MISSIONS

Special Latin Courses for those with no Latin background
Contact
Vocation Director

Stigmatic Fathers & Brothers
900 Washington St.
Wellesley, Mass. 02181

SISTER OF THE DIVINE COMPASSION an Apostolate dedicated to the education of mind, heart and soul — in kindergarten - in elementary schools - in high school - in college. Write Reverend Mother, **Good Counsel Convent** White Plains, New York 10603

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

NURSING HOME

VALENTINE NURSING HOME
Convalescents - Chronic invalids - Elderly people, homelike atmosphere
License Nurse on 24 hour duty —
365 E. Clayton St. Central Islip
Central Islip, L.I.
Phone (516) 234-6994

VALENTINE NURSING HOME
Convalescents Chronic invalids
Elderly People
Homelike atmosphere
Lic Nurse on 24 hr duty
365 East Clayton St
Central Islip (516) 234-6994

DISPLAY

JOSEPH RUTKOSKI
Wines & Liquors
2484 Merrick Road, Bellmore, L.I.
We Cater to Religious Groups
We also deliver. For fast service
Call 516 - SU 5-2644
Ask for Joe Rutkoski

For presentations hand engraved PLAQUES that will leave a lasting tribute to those receiving them. For over 30 years, beautiful Plaques at prices you will appreciate — Catering to Churches, Groups, Concerns, etc. R. SOSSI 205 Ashland Place, Brooklyn 17, N. Y. UL 8-5240

JO-AL LUMBER COMPANY
We have the Finest of Lumber
Use our Cash and Carry Plan
Fort Hill Road & East Main
HUNTINGTON L. I.
516 HA 7-3366
— Service Is Our Motto —

"VENTA"
Home Improvements Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N.Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager & Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

I. B. ŠALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN, INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

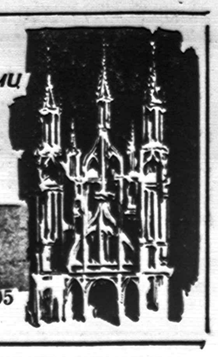

1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

VAKARŲ PENNSYLVANIJOS
vadovaujama lietuvių katalikų parapijų Pittsburghe ir apylinkėje, transliuojama iš galingos stoties,
RADIJO VALANDA
WEDO
Mckeesport, Pennsylvania
kas sekmadienį
nuo 1:35 iki 2:00 val. popiet.
BANGA 810
Visais reikalais kreipkitės adresu:
LITHUANIAN CATHOLIC HOUR
WEDO
McKEESPORT, PA.

"Laimingesnis dalykas duoti, kaip imti" (Apd. 20, 35)

DŽIAUGSMAS SESELĖMS
PAGUODA SENELIAMS
LAIMĖJIMAS AUKOTOJAMS

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESERŲ VIENUOLYNAS
Our Lady of Sorrows Convent
261 Thatcher Street, Brockton, Mass. 02402

Nukryžiuotojo Jėzaus seserys 1950 metais perdirbo senus pastatus į senelių namus. Tačiau tie namai dabar per maži — talpina tik 25 asmenis ir nebeatitinka senelių priežiūros naujausiem reikalavimam. Kardinolo Cushingo rūpesčiu ir valdžios remiamos seselės dabar stato naujus, didesnius namus su moderniais gydymo įrengimais. Jos labai kviečia į talką padėti aprūpinti mūsų senelius ligonius.

PRAŠOME DIEVO GARBEI IR TAMSTOS DŽIAUGSMUI LIKTI GARBĖS AUKOTOJU, FUNDATORIUMI, RĖMĖJU, STATYTOJU, BENDRADARBIU.

Seselės amžinai bus dėkingos. Aukos už jus šv. Mišias, novenas ir gerus darbus. "Taigi, būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas" (Luk. 6,36), sako Jėzus.

Siunčiant auką, prašom pasinaudoti pridėta atkarpa

OUR LADY OF SORROWS CONVENT

Didžiai Gerbiamoji Motina Elžbieta, prašau įrašyti mane į:

GARBĖS AUKOTOJUS $1000	FUNDATORIUS $500	RĖMĖJUS $200
STATYTOJUS $100	BENDRADARBIUS $50	AUKSO KNYGĄ mažiau kaip $50

KAMBARIO GARBĖS AUKOTOJAI gali aukas skirti atminimui savo artimųjų — gyvųjų ir mirusiųjų. Jų vardai bus įrašyti atskirose lentelėse prie kambario.

STATYBOS FUNDATORIŲ IR RĖMĖJŲ vardai bus įrašyti specialioje lentoje naujuose namuose.

STATYTOJAI IR BENDRADARBIAI gaus atitinkamus pažymėjimus.

AUKSO KNYGOJE bus įrašyti vardai visų asmenų, kurie aukojo bent kokią auką naujų namų statybai. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys visados prisimins savo geradarius maldomis ir gerais darbais.

Pažadėtoji auka galima įteikti dalimis: per dvidešimt mėnesių, įmokant kas du mėnesiu po atitinkamą dalį.

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Dr. Br. Nemickas, Good Counsel kolegijos politinių mokslų profesorius, pasakys pagrindinę kalbą Vasario Šešioliktosios minėjime New Yorke. Dr. Nemickas, kuris šiuo metu eina Vliko vicepirm. pareigas, yra plataus masto visuomenės veikėjas, spaudos darbininkas, šviesaus intelekto žmogus ir įtaigus kalbėtojas.

Meninę programos dalį atliks solistė **Irena Stankūnaitė,** akomponuojant muz. **Al. Mrozinskui.** Be to bus kanklių muzikos ir tautinių šokių.

Įsidėmėtina, kad šiemet laisvinimo reikalams aukas minėjimo dalyviai prašomi įteikti paskirtiem rinkėjam įeinant į salę. Aukotojai bus atžymėti ženkliukais.

Minėjimas įvyks vasario 14, sekmadienį, Websterio salėje, 119 East 11 Str., Manhattane. Pradžia 4 val. popiet. Visus minėjime dalyvauti kviečia New Yorko A.L. Taryba.

Angelų Karalienės parapijos choras turėjo savo metinį susirinkimą. Aptarta praėjusių metų veikla, išrinkta nauja valdyba: pirm. Edvardas (Barnett (Bernotas), vicepirm. Helen Zidar, sekretorė Mary Buyokas, ižd. Mildred Dulkė, dvasios vadai klebonas kun. J. Aleksiūnas, vikaras kun. V. Pikturna. Chorui vadovauja žinomas dirigentas M. Liuberskis. Nutarta s u rengti du koncertus: vienas parapijos naudai, kitas — choro. Taip pat choras dalyvaus pasaulinėje parodoje.

JAV fizikų suvažiavime sausio 27-30 New Yorke, dr. Rimas Vaišnys skaitė du pranešimus: "Effects of Pressure on the Electrical Properties of Quinhydrone", ir "Influence of Pressure on the Hall Effect of Magnetoresistance". Dr. Vaišnys aktyviai reiškiasi jau nebe pirmam amerikiečių mokslininkų suvažiavime. Vienintelė lietuviška jo pavardė matėsi pernai American Society or Mechanical Engineers suvažiavime gruodžio mėn. New Yorke ir American Physical Society suvažiavime Philadelphijoj. Dr. R. Vaišnys profesoriauja Yale universitete, New Haven, Conn. Laisvu laiku domisi šikšnosparniais, apie kuriuos š.m. sausio mėn. "The Biological Bulletin" išspausdino jo straipsnį.

R.A. Korsakas atsikėlė gyventi į New Yorką. Jis yra inspektorius ir dirba valdžios įstaigose. Prieš tai 3 metus dirbo Minneapolyje.

Woodhaven, išnuomojamas erdvus, naujai išdekoruotas kambarys su naujais baldais ir galimybe naudotis v i r tuve. Skambinti 849-7240.

Moterų vienybės susirinkime sausio 19 Woodhavene svečiavosi Ligija Bieliukienė. Jai prisegta gėlė ir įteiktas adresas. Įteikė Moterų Vienybės pirmininkė Helen Kulber. L. Bieliukienė pagerbta už nuopelnus. Ji yra vienintelė ne čia gimusi moteris, išrinkta į General Federation of Women's Clubs direktorių tarybą. Ši federacija švenčia 75 metų sukaktį, 53 šalyse turi 11 milijonų narių. Jos vadovybė yra Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Moterų Vienybės susirinkime L. Bieliukienė papasakojo apie savo veiklą, apie savo kelionę į Europą ir Artimuosius Rytus, tarptautinę konferenciją Miunchene ir lietuvių moterų darbą.

HELEN KULBER, Moterų Vienybės pirmininkė, prisega gėlę Ligijai Bieliukienei. Nuotr. R. Kisieliaus

P.L.K. Moterų Organizacijų Sąjunga rengia studijų dieną Apreiškimo parapijos salėje kovo 28, sekmadienį. Pagrindinė tema: "Ką ateivė lietuvė šiame krašte gavo ir ko neteko".

Ona Bajarčienė-Bayer, 84 m., gyv. Franklin Square, L. I. N.Y. mirė sausio 25. Palaidota 29 iš Angelų Karalienės bažnyčios Kalvarijos kapinėse. Paliko 2 dukteris — Oną ir Mae, sūnų Bryant ir kitus gimines.

Lietuvos vyčiai minės Vasario 16

Newark, N.J. — Lietuvos vyčių New Yorko ir New Jersey apskrities vadovybė paragino visus narius ir kuopas savo susirinkimuose prisiminti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 47-tąsias metines ir gausiai dalyvauti Vasario 16 minėjimuose, kurie bus rengiami jų gyvenamoje apylinkėje arba mieste.

Šios apskrities vyčių metinė komunija su bendrais pusryčiais šiemet bus Patersone, kovo 14. Rengėja ir šeimininkė — Lietuvos vyčių 61 kuopa. Mišios bus šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje 10:30 val., pusryčiai — 12 val.

Rezervacijų ir informacijų reikalais prašome kreiptis į Dorothy Dutkus, 133 Prospect Ave., Maywood, N.J. **F. V.**

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 16 priėmimą rengia Lietuvos Laisvės Komitetas ir Lietuvos konsulatas. Priėmimas bus Carnegie Endowment salėje. Kaip paprastai, atsilanko nemaža New Yorke esančių konsulų ar konsulatų tarnautojų, žmonių iš įvairių pasiuntinybių, spaudos atstovai. Šiemet priėmimo salė bus išpuošta tautiniais audiniais -priejuostėm, juostom, kilimais ir k. Išpuoš Vincė Leskaitienė savo turimais tautiniais audiniais.

Operetės choras savo metinį koncertą ir pobūvį rengia Apreiškimo parapijos salėje, gegužės 15, šeštadienį.

Darbininko sukakties proga prisiuntė aukų po 10 dol.: Ona Paniatauskienė, Maldos Apaštalavimo pirmininkė, ir Uržulė Janušienė, Gyvojo Rožančiaus Draugijos pirmininkė; abi iš Angelų Karalienės parapijos. Abiem pirmininkėm ir narėm už aukas Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

Juozas Audėnas, Vliko generalinis sekretorius, šį šeštadienį, vasario 6, bus Montrealyje, Kanadoje, kur spaudos baliuje padarys pranešimą apie paskutinius Vliko persitvarkymus bei planus ir taip pat kalbės lietuvių radijo valandėlėje.

Užgavėnių balių vasario 27, Sheraton - Atlantic viešbutyje rengia LMA N. Y. klubas, SLA moterų 99 kuopa ir birutietės. Pradžia 7 v.v.

Pelnas skiriamas Atlanto rajono skautų stovyklavietei įsigyti.

Į Pietų Ameriką praeitą savaitę sausio 28 su prel. J. Balkūnų išvyko ir prel. Ig. Albavičius iš Cicero, Ill. Jie abu aplankys svarbesnes lietuvių kolonijas Brazilijoje, Argentinoje, Kolumbijoje ir kitur; dalyvaus lietuvių kongrese Sao Paulo, Brazilijoje.

Poeto Vytauto Mačernio 20 metų mirties minėjimas rengiamas kovo 21, sekmadienį, 5v. popiet Carnegie Endowment salėje Manhattane.

Solistas Arnoldas Vokietaitis priimtas į Metropolitan Opera National Co. Jis ilgai dainavo City Center operoje. Sausio 26 jam dar gimė sūnus.

Domininkas Klinga grįžo iš atostogų, praleistų Floridoje, ir vėl pradėjo savo darbą. Jis dabar talkina mokesčius (taksus) užpildyti ir teikia kitų teisinių patarnavimų. Jo raštinė (ofisas): 337 Union Ave., Brooklyn, N.Y. tel. EV 4-1232.

Daug sutaupysi pirkdamas radijo, televizijas, magnetofonus, skaičiavimo mašinas, cash registers, rašomas mašinėles lietuvių ir kt. kalbų raidynais per: J.L. Giedraitis, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y., 11731. Reikalaukite kainoraščių ir katalogų dykai.

Bostono LB apygardos suvažiavimas

LB Worcesterio apylinkės valdybos iniciatyva kovo 27 d. 2 val. Maironio parke, Worcesteryje, šaukiamas LB Bostono apygardos apylinkių atstovų suvažiavimas. Bostono apygardai priklauso Bostono, Brocktono, Norwoodo, Lowelio ir Worcesttrio apylinkės.

Apygardos suvažiavimo proga Worcesterio apylinkė rengia tradicinę vakarienę su menine programa. Suvažiavimo reikalais apsiėmė rūpintis Worcesterio LB apylinkės valdybos pirmin. Prį Stanelis.

ŽIEMA PARKE. Nuotr. R. Kisieliaus

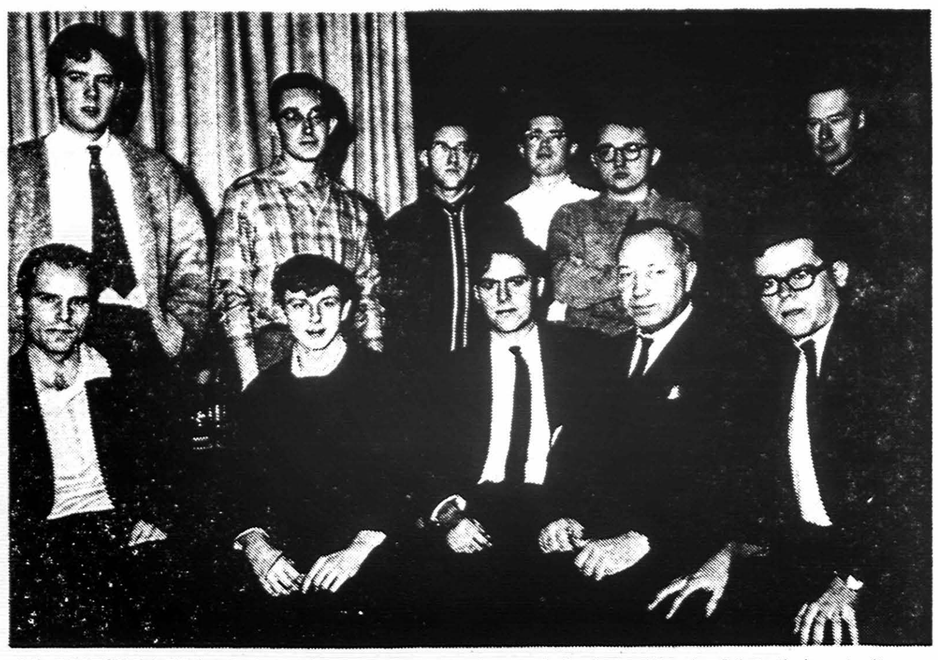

SO. BOSTONO LPD-jos šachmatininkai, Bostono Met Lygos pimūnai. Jų viduryje sėdi Gediminas Šveikauskas, Bostono čempionas, jam iš k. pasižymėjęs Bostone Algis Makaitis. Stovi M.I.T. komanda. Iš d. antras — K. Merkis. Nuotr. P. Plikšnio.

BOSTONO ŽINIOS

Stepono Dariaus postas vasario 14 rengia pagerbimą buvusiam savo komandieriui pulk. leit. Edmundui Ketvirčiui.

Parapijos choras sausio 24 surengė savo koncertą. Nors vieną kartą dėl blogo oro koncertas buvo atidėtas, bet ir dabar oras pasitaikė nepergeriausias: snigo, pustė, vėliau pradėjo lyti. Žmonių vis tiek prisirinko gražus būrys. Choras, diriguojamas muz. Jer. Kačinsko, padainavo: Kur giria žaliuoja, Už jūrelių už marelių, Keleliu ėjau, Op op, kas ten Nemuneli ir Žiema. Solistas Stasys Liepas padainavo dvi dainas iš ciklo "Winterreise", Ženik mane močiute ir Ugdė motušė ir vieną ariją iš Kaukių baliaus. Antrojoj daly choras padainavo: Vai niekur nėra, Krinta byra ašarėlės, Gieda gaideliai riliuoja, Tykus buvo vakarelis ir Vai turiu turiu. Po programos sekė šokiai ir vaišės.

Dr. Henrikas Nagys kultūros klubo susirinkime kalbėjo apie lietuvišką poeziją ir paskaitė įvairių autorių kūrybos. Jo tris eilėraščius paskaitė Jurgis Jašinskas, poeto Kiršos, jo mirties metinių proga — Birutė Adomavičiūtė. Publikos buvo pilna salė.

Komedija vaidinima šį sekmadienį, vasario 7, liet. piliečių draugijos didžiojoje salėje. Pradžia 3.30 v. popiet. Vaidina R. Ausiejutė, B. Barūnas, J. Jašinkas, St. Leimonienė ir I. Lendraitytė. Pelnas skiriamas lituanistinei mokyklai.

Lietuvių Enciklopedijos XXXII tomas jau pradedamas siuntinėti prenumeratoriam. Jis apima raides T-U (Tuebingenas-Valeika). Redagavo dr. J. Puzinas ir P. Čepėnas. Kaip ir kituose tomuose, labai gausu lituanistikos.

A.A. ALBINAS MARGAITIS

Sausio 12 savo namuose širdies smūgiu mirė A. Margaitis. Po gedulingų mišių, kurias aukojo kun. J. Klimas, velionis palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse sausio 16 d. A. Margaitis buvo 69 metų, išėjęs į pensiją.

A. Margaitis gimė Zardelių km., Barzdų vals., Šakių aps. ūkininko šeimoje, kurioje augo dvi dukterys ir sūnus Albinas. Baigęs Barzdų mokyklą, išėjo geležinkeliečių kursus stoties budėtojo vietai gauti. Anksti tėvui mirus turėjo tvarkyti 60 ha ūkį. Užveisė didelį sodą, namus apsodino liepomis, kad jo bitės turėtų savų žiedų. Tvarkydamas ūkį jis daug sėjo kultūrinių žolių, sėklų. Be to, vertėsi pieno ūkiu ir bekonais.

Lietuvoje A. Margaitis veikė pavasarininkuose ir parapijos komitete. Pirmąjį Lietuvos seimą renkant, vietos balsavimo būstinė buvo A. Margaičio sėklyčioje.

Papuošęs savo ūkio sodybą naujai perstatytais triobėsiais ir įsigijęs kultūringam ūkiui vesti visas reikalingas mašinas, krito į akį vietos komunistams pirmoje Lietuvos okupacijoje, ir tik pasislepęs išvengė išvežimo Sibiran .

Gelbėdamasis nuo antros komunistų okupacijos, su šeima pasitraukė į Vokietją. Buvo Eichstadte, Dillingene ir kt.

Emigravęs su šeima 1951 liepos 29 į Ameriką, dirbo įvairiuose fabrikuose ir rūpinosi savo vienturčiu sūnumi, kad išaugtų lietuviškoje dvasioje. Sūnus Gediminas baigė Šv. Petro parapijos mokyklą geriausiais pažymiais, paskui Šv. Antano gimnaziją Kennebunkporte, o šiuo metu studijuoja odontologiją Worcester, Mass.

Prekybininkas Strigūnas šv. Petro bažnyčiai sudėjo frontines duris, kurios jam atsiėjo keletą tūkstančių dolerių. Seserim kazimierietėm Chicagoje jis nupirko vargonus už 25,000dl.

Albinas Margaitis ir jo visa šeima norėjo, kad sūnus Gediminas aktyviai įsijungtų į lietuvių visuomeninę veiklą, pamiltų tėvų žeme — Lietuvą ir tuo būdu būtų tikrai susipratęs lietuvis akademikas. Išsipildė tėvų norai. Sūnus Gediminas daug metų šoko Onos Ivaškienės tautinių šokių grupėje pirmąją pora jau keli metai gieda tenoru šv. Petro lietuvių bažnyčioje, dalyvauja Bostono lietuvių dramos sekcijoje (v. Aleks. Gustaitienės) veikia ateitininkuose.

Gediminas Margaitis turi didelį talentą teatro meno srityje. Bostono lietuvių dramos sekcija prieš pora metų statė veikalą: "Neužauga". G. Margaitis vaidino seną, benamį ir paliegusį mokytoją. Salė buvo sužavėta sukurtu benamio mokytojo charakteriu.

Šia proga šv. Petro parapijos choras ir dirig. kompoz. Jeronimas Kačinskas reiškia savo mielam choristui Ged. Margaičiui nuoširdžią užuojautą dėl tėvelio mirties. **P. Kaminskas**

Naujos knygos

VIENŲ VIENI, N. E. Sūduvis, kietais apdarais, 423 pusl. Kaina 4 dol.

DIEVAS SUTEMOSE, St. Yla, 392 pusl. Kaina 3 dol.

ŠEKSPYRO SONETAI,, vertė A. Tyruolis, kietais apdarais, 176 pusl. Kaina 3 dol..

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, Prof. J. Žilevičius, Lietuvių dainynas dainavimui arba pianui, kietais viršeliais. Kaina 4.50 dol.

SUVAŽIAVIMO DARBAI, tom. V. Lietuvių Katalikų Mokslo Akedemijos leidinys 645 psl., Kaina 10 dol.

ALEKSANDRYNAS I ir II tom., V. Biržiška, kietais apdarais. Kaina 12 dol.

Šios ir kitos knygos gaunamos adresu: **Darbininkas 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.**

KVIEČIAME
UŽSIPRENUMERUOTI
MĖNESINĮ
KULTŪROS ŽURNALĄ

AIDUS

Eina tremtyje jau 19 metų
Redaguoja
dr. Juozas Girnius
Metinė prenumerata 7 dol.
Adresas:
AIDAI
680 Bushwick Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

Pax Romana Egzilų Komisijos

SEMINARAS

PROGRAMOJE: "The Silent Church" žiūrint iš įvairių aspektų.
PRELEGENTAI: 4 mokslininkai (lietuvis, amerikietis ir 2 svetimtaučiai).
VIETA: Ukrainian Institute of America — 2 E. 79th Street, Manhattan.
DATA: Pradžia — vasario 6, 10:30 ryto; pabaiga — vasario 7 popiet.
DALYVAUJA: Lietuvos likimu susirūpinusi jaunuomenė.

Ir ta proga

"NOKTURNAS"

Žavi muzikalinė prgorama ir šokiai

KUR: German Cultural Found. *Liederkranz*, 6 E. 87th Street, Manhattan.
KADA: Vasario 6, šeštadienį 8 v.v.
KIEK: Suaugusiem $4.00; studentam ir moksleiviam $3.00; šokiam $2.00.
INFO: Ant. Vainius Jr. — HI 1-9761; Salvinija Gedvilaitė — VI 8-1023.

Studentų Ateitininkų Sąjunga